het land van aalst

Tijdschrift van de geschiedkundige vereniging
HET LAND VAN AALST

JAARGANG XXXVII - 1985 - NUMMER 2

de eerste vlaamse
Verzekeringsmaatschappij
gent 091-25 75 15

kulturele stichting NOORDSTARFONDS v.z.w.

EEN SOCIAAL ONDERZOEK DOOR DE KAMER VAN KOOPHANDEL TE AALST. (1846-48)

De "officiële" Kamer van Koophandel te Aalst - er functioneerde al een Kamer in de Franse Tijd - stelde in vergadering van 26 april 1842 het statutaire reglement op van "inwendige orde".

Tot 1875 - jaar waarin deze overheidsinstelling wordt afgeschaft - zal de Kamer minstens om de maand rapportern en adviseren.

Bij de voorpost van het economisch liberalisme heeft men deze overheidsinterventie in het economisch leven nooit helemaal geaccepteerd, zoals blijkt uit een historische terugblik door een leidende figuur uit de Belgische patronale organisaties (1). In elk geval vernemen we uit de patronale instanties te Aalst geen kritiek in deze op de overheid. De stedelijke jaarlijkse subsidie 333 fr. groot wordt zonder bezwaar geaccpeteerd voor "werkingskosten" (2).

Over de activiteiten van de Kamer zijn we behoorlijk geïnformeerd. De notulen van de vergaderingen, de officiële briefwisseling, de rapporten worden bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel (3).

Enkele rapporten werden belangrijk genoeg geacht om in vorm van brochure uit te geven, zo de "Enquête sur la condition des classes ouvirères et sur le travail des enfants" (1846/48).

Alle Kamers in het land hebben hun medewerking verleend, zodat het eindrapport drie boekdelen omvat.
We nemen hier het werkstuk van de Aalsterse Kamer onder ogen. Zo mogelijk zal in een volgende bijdrage het "Rapport général sur la situation industrielle et commerciale pendant les années 1860-1875" worden onderzocht (4).

Nemen we eerst het onderzoek naar de kinderarbeid onder ogen (5). Volgens het rapport worden kinderen alleen ingezet voor karweitjes of voor eenvoudige boodschappen. Zo wordt het rendement bij de volwassen werknemers op een redelijk niveau gebracht.

(1) Bulletin du Comité Central du Travail Industriel, 15 maart 1908, p. 247-248 (bibliografie)
(2) Stadsbegrotingen, S.A. Aalst, Modern Archief, III, C.4.
(3) 1841 (inaugurale vergadering - 23 dec.) - 1875.
(4) Uitgave G. De Vos, in 8°, 1861-1876.
(5) Kinderarbeid verricht door werknemers en werkneemsters beneden 16 j. Bij wet van 13 dec. 1889 wordt de minimumleeftijd in de industrie op 12 j. vastgesteld.

Of het verblijf in de fabriek niet schadelijk is voor de gezondheid? De Kamer vindt het algemeen werkklimaat redelijk tot gunstig. Op een vraag naar de reële werkduur: in de zomer van 6 u 's morgens tot 8 u. 's avonds, met een ruime middagpauze en tijd voor een eenvoudig "vieruurtje".

"Cette durée ne nous paraît pas comme excessive", aldus de Kamer, overigens start de werkdag in de winterperiode slechts om 7 u. De pauzes worden niet uniform vastgelegd maar wel volgens de behoeften van het bedrijf.

Zo houdt men er in Ninove een andere regeling op na dan in Aalst, waar dan wel in de spinnerijen warme drank wordt geschonken.

Een werkdag van 12 u. wordt wel als een limiet beschouwd, zowel voor de kinderen als voor de volwassenen. Nachtwerk van kinderen komt niet voor. Algemeen wordt de Zondagrust gerespecteerd..." de sorte qu'il n'y a pas d'obstacle à l'accomplissement des devoirs religieux" (6).

De Kamer verantwoordt de kinderarbeid met te verwijzen enerzijds naar de specifieke vereisten van de tekstielnijverheid, waar de volwassen arbeiders "geholpen" worden, anderzijds naar het gezindsbudget dat zodoende in evenwicht wordt gebracht.

Op vraag 25 van het onderzoek of met name het loon van de arbeider de noodzakelijke behoeften dekt antwoordt de Kamer zonder meer dat dit loon inderdaad "volstaat". Op de voedselmarkt worden wel in het ongunstige seizoen uitschieters genoteerd. Dan heerst, zijn het tijdelijk, nood in de arbeidersgezinnen. Zo komt de hoog geprezen spaarzin in het gedrang. Maar precies daarom is het loon van de kinderen een aangewezen middel om het gezinsbudget in evenwicht te brengen.

Over de omvang van het kinderloon lopen de antwoorden nogal uiteen. Een dagloon loopt van 10 cent tot 75 cent. De laagste lonen komen voor in de sektor kantbewerking. Het gaat hier uitsluitend om tewerkgestelde meisjes. In de katoenspinnerijen en weverijen worden alleen jongens ingezet. Op een leeftijd van 9 à 15 jaar verdienen ze tussen 10 en 25 centiem.

Het financiële voordeel daargelaten betekent het inschakelen in het arbiedsproces een nuttige leerschool voor jongeren, aldus de Aalsterse Kamer. Jongeren volgen de instructies van de ouderen, zo leren zij het métier.

(6) De wet van 17 juli 1905 regelt de verplichte zondagrust. (met heel wat uitzonderingen).
Vgl. 1901 in Oostenrijk-Hongarije
1902 in Frankrijk.

Het zwakke punt hierbij is, aldus de Kamer, een tekort aan schoolse opvoeding en opleiding. Hier wordt dan ook gepleit voor verruiming van de "Zondagschool". Overigens zou het opvoedingsproces in het algemeen gunstig worden beïnvloed door oprichting van "bewaarscholen" zodat bepaalde ongunstige invloeden van het familiaal milieu worden verholpen. De Kamer betreurt dat dit soort instellingen nog niet werden voorzien. Inzake de problematiek van de werkongevallen klinken de antwoorden van de Kamer ontstellend luchthartig. Het werk in de ateliers is niet alleen gezond, het verloopt ook ordelijk en levert geen bijzondere risico's op. Alleen in de kantnijverheid worden wel eens vergroeiingen vastgesteld door het langdurig werk in gebogen houding.

De kinderen in de Aalsterse nijverheid zijn ook behoorlijk gevoed. Aardappelen, brood en melk vormen de basis. Vlees komt zelden op tafel in het arbeidersgezin en dan alleen op zondag. Concrete cijfers over het arbeidersbudget worden niet verstrekt. De huur van een arbeiderswoning kan 1 à 1,50 fr. per week bedragen. De aard van de behuizing brengt ons bij het netelige vraagstuk van de openbare moraliteit.

Op het gedrag van de jonge arbeiders valt over het algemeen weinig aan te merken. Concubinaat is onbestaande... Volksgezondheid en algemene hygiëne kunnen eveneens behoorlijk worden genoemd.

Niet te verwonderen dat de conclusies van de Kamer van Koophandel, na een reeks oppervlakkige en onvolledige antwoorden zo luiden dat Aalst als een rustige, gezonde en welvarende industriestad kan worden beschouwd.

"La condition des jeunes ouvriers ne nous paraît nécessiter aucune amélioration dans notre ressort, autre que celle qui résulterait de l'institution d'écoles gardiennes et de caisses de prévoyance" (7).

L.D.RIJCK

(7) Réponses et Rapports des Chambres de Commerce. Cha. C. d'Alost (Questionnaire).

MILIEUVERONTREINIGING EN WERKVERSCHAFFING TE VIANE (1985).

door G. VAN BOCKSTAELE

Dat de bekommernis om een goed evenwicht tussen mens en milieu niet een uitvinding is van deze tijd, is algemeen gekend. Hoe dikwijls heeft de nu terug gevierde Omer Wattez dit al niet in zijn werken over de Vlaamse Ardennen geschreven? Dat bovendien burgemeesters van vroeger en nu, op hun beperkt terrein, vindingrijk kunnen zijn om iets concreets te realiseren in de strijd tegen de werkloosheid en hierbij de milieuverontreiniging aangrijpen moet niet meer onderstreept worden.

Niettemin verdient het initiatief van de burgemeester en de gemeenteraadsleden van Viane (Geraardsbergen) midden 19e eeuw onze aandacht. Uit de gemeenteraadsverslagen (Staadsarchief, Geraardsbergen) blijkt de zorg van de verkozenen voor de armoede waarin de meeste van de 1570 inwoners zich bevinden.

In 1855 waren er 1136 geregistreerde armen. Dringend wilde de burgemeester er iets aan doen en bevorderde met alle beschikbare middelen het lager onderwijs. Ook wilde hij de werklozen aan een job helpen. Hiervoor had hij een merkwaardig plan, want de gemeente telde zeer veel vijvers en plassen met stinkend en stilstaand water, waarvan de "Kapelleplas" in het centrum van de gemeente wel de belangrijkste was. Gebleken was immers dat "de verpestende uitwasemingen van die vijvers en moerassen de openbare gezondheid schaden en weldra ook het drinkwater zou gaan bederven". Dr. Dumont van de provinciale geneeskundige dienst, had vastgesteld hoe "de omwonenden van die vijvers en plassen de eerste typhusslachtoffers waren" en eiste daarom ook de dichting van die vijvers. Maar hoe die waterputten, aan de Markevallei gelegen, vullen? Vrij vlug werd de oplossing gevonden want baron de Blondel de Beauregard was bereid om gratis afstand te doen van de kasteelberg, destijds een middeleeuwse motte en verblijfplaats van graaf Egmont, heer van Viane. Het afgraven, van de berg, het transporteren van de grond en het vullen van de vele waterputten zou namelijk door de werklozen van de gemeente geschieden.

Dadelijk werd aan de staat een krediet van 3.000 fr. gevraagd zodat de inwoners van de gemeente "de spade in de grond konden steken". Hierdoor zouden zij in een gezonder milieu leven, zouden

MIDDELEEUWSE SPOTNAMEN

door L. VANDEVELDE

In een verzamelhandschrift, berustend in de Handschriftenafdeling van de Koninklijke Bibliotheek Albert I te Brussel onder de signatuur 837-45, bevindt zich op folio 106r° - 107v° een lijst van Vlaamse gemeenten met de spotnaam van de inwoners.

J. Marchal: Catalogue des manuscrits, 1842 p. 17 dateert dat gedeelte van het handschrift omstreeks 1433. Deze datum wordt genoemd omdat inderdaad, op folio 159 recto een inscriptie voorkomt, die dat jaartal weergeeft, nl. "Hier naer volghe de properheden van de Viere complexien ghedicht bi pietere(n) den brant Int jaer XIIII^{C} en(de) XXXIII".

Het manuscript wordt in het werk van François Masai en Martin Wittek: Manuscrits datés conservés en Belgique T.II 1401-1440, Brussel-Gent, Story-Scientia, 1972, p. 48 eveneens besproken maar zij weerleggen deze datum. Aan de hand van het watermerk onderzochten ze de folios die ons aanbelangen en stelden vast dat de transcriptie van deze tekst van latere datum moet zijn. Ze situeren hem omstreeks 1465.

De tekst vermeldt 58 Vlaamse Steden (waaronder ook Fransen Zeeuws Vlaanderen) met hun bijnaam.

Hierna volgen enkele steden en hun spotnaam uit onze gewesten:

De properheden van de steden van vlaenderen.
— Heeren van ghendt
— Ledechganghers van oudenaerde
— Pasteiheters van corterike
— Hudevetters van gheroudsberghe
— Wit voete van aelst
— Raepheters van Waes
— Mackelheters van dendermonde
— Pelsmakers van nieneve
— Garen coepers van deynse
— Overmoedeghe van ronse
— Toolneers van repelmonde

Dus hebben wij vlaendren Int ronde.

Volgens Verdam: Middelnederlandsch handwoordenboek, 's Gravenhage, 1964

— Ledichganger: leegloper (Oudenaarde)
— hudevetter: leerlooier (Geraardsbergen)

— .overmoedeghe: trotse, hoogmoedige, fiere (Ronse)
— toolners: belastinginners (Rupelmonde)

Het woord "mackelheter" konden we in dit werk niet terugvinden.

Prof. Dr. K.C. Peeters in "Eigen aard, overzicht van het vlaamse volksleven", Antwerpen, 1963 legt dit uit als een "vissoort"?

Dit boek bevat eveneens een lijst met de spotnamen van de diverse Vlaamse steden en dorpen.

Voor de hoger vermelde gemeenten worden volgende spotnamen vooropgesteld:

Gentse stroppen
Kiekens van Oudenaarde
Pasteieters van Kortrijk
Bergkruipers van Geraardsbergen
Ajuinen van Aalst
Makeleters (vissoort) van Dendermonde
Ninove: (niet vermeld)
Koordemakers van Deinze
Slekkentrekkers van Ronse
Muggenblussers van Dendermonde

Verschillende spotnamen van die gemeenten veranderden regelmatig.

Vandaag heeft men het over de Oudenaardse bonenklakkers, de Geraardsbergse stekjesmannen, de Ninoofse wortelkrabbers en de Ronsische zotten.

.In ieder geval berusten de spotnamen op een gebeurtenis die de naburige dorpen of steden te baat namen om er zich smalend over uit te drukken.

Beste lezers,

Houdt nu reeds volgende data vrij:

— **12 oktober, 1985:**
bezoek aan de tentoonstelling van de oude Premonstratenzerabdij te Ninove (uitsluitend voor onze leden).

— **26 oktober:**
Provinciaal Colloquium te St.-Niklaas.

REKENING BIJ HET OVERLIJDEN VAN DE PASTOOR VAN ASPELARE (1647)

door J. DE BROUWER

De rekening dateert van 22.9.1648 en werd opgemaakt bij het overlijden van *Joannes Ooghe, zn. Jan.* († 12.6.1647), *pastoor te Aspelare.*

Als onroerend goed bezit hij van vaderszijde: 16 dagw. 24 roeden en (gelegen te *Ophasselt*) van moederszijde: 7 dagw. 37 roeden.
Als losrenten bezit bij van vaderszijde: 19 pond 18 schell. 4 groten 's jaars.
Van croisen en vercoop van de voorschreven paternele renten: 34 p. 6 schell. 5 gr.
Als losrenten van moederszijde: 14 pond. 10 schell. gr. 's jaars.
Van crois en vercoop van voorschreven maternele renten: 33 p. 9 schell. gr.

Andere baten van geconquesteerde goet en renten:
nl. een behuisde hofstede te Aspelare (die hij nog int leven *opgedraghen heeft tot de schole der selver prochie*) een walleken metten dam groot 90 roeden.
renten: een rente te Vloerzegem + een rente van 5 ponden + een rente 3 pond groot + een rente v. 6 gulden + een rente v. 6 gulden + een rente van 2 pond groot + een rente v. 2 p. 10 schell. 's jaars + een rente v. 12 schell. gr. 's jaars + een rente v. 6 pond gr. 's jaars + een rente van 3 p. gr. 's jaars + een rente van 3 p. 's jaars + een rente v. 5 schell. gr. 's jaars = totaal van renten 38 p. 5 schell. gr. 's jaars.

Andere baten van verachterde geconquesteerde renten: 50 p. 1 schell. 1 gr.

Andere baten van verkochte meubelen en besteilen ten sterfhuize bevonden: totaal: 1559 gulden.

Het lijnwaad, servetten en ammelakens, tinnewerk werd onder de erfgenamen verdeeld, uitgezonderd 5 grote tinne schotels gegeven aan de *Grauw Zusters te Ninove.*

Ook nog enkele lakens, gebleekt of grauw.

De boeken worden gelegateerd aan heer Jo^es^ Ooghe, pastoor van Mere, zijn neef, met een laken casacke, 2 mantels.

Ook meubelen geschonken aan andere personen.

Het brandhout en de "trunck op de boomen" werd geschonken aan de armen van Aspelare en Nederhasselt.

De granen (verkocht te Aalst) bedragen samen 32 p. 12 schell. 8 gr.

De verachterde pachten bedragen 125 gulden 15 stuivers.

Nog 2 rentbrieven v. 336 gulden en nog een van 12 pond 3 sch. 8 gr. en een van 261 gulden 11 stuivers zijn voor Catharina en Joos Kieckens.

Andere bate van gouden, zilveren en koperen munten: (in een koffer gebracht van *Gent* - stond in het begijnhof -): 103 p. 10 sch. 3 gr. goudmunt + 49 p. 3 schell. gr. zilvermunt; in een koffer (gebracht van *Aalst*): 44 p. 6 schell. 4 gr. zilvermunt en 202 p. 3 guld. 7 schell. goudmunt; (in een lade van de beste garderobe): 14 p. 5 guld. 4 schell. samen 950 gulden goud munt + 11 guld. 11 st. zilver + 22 guld. 1 st. koper munt + nog 11 p. 5 schell. 6 gr. 1/2 + nog 8 p. 4 guld. 4 st. + 25 guld v. de verkoop van een half rund + 26 guld. 5 st. v. verkochte haver + nog 1 guld. 5 st.

(Hij maakte zijn testament in 1641)

Hij schonk 30 molens koren voor de armen van Aspelare te bedelen aan 15 families + aan ieder 10 stuivers = 7 guld. 10 st.

Hij doet 100 missen lezen à 10 stuivers per mis = 50 gulden.

Hij schenkt verschillende legaten, o.m. 30 gulden aan zijn nicht en dienstmaarte Anna van der Stricht.

De Grauw Zusters te Ninove ontvangen 5 zakken masteluin + 5 grote tinne schotels ter ere van de vijf wonden Christi.

Joanna Kieckens ontvangt "het crucifix metter reliquien".

Hij sticht een eeuwigdurend jaargetijde te Aspelare + een jaarlijkse rente van 6 gulden aan de *broederschap van de Rozenkrans te Aspelare* + 3 pond gr. aan de *armendis van Aspelare* + de school van Aspelare, aan welke bij 5 p. gr. per jaar schenkt + verder schenkt hij renten voor *een zondagsvroegmis.*

De *uitgaven* bedragen in totaal: 2481 guld. 4 st.
De ontvangsten bedragen in totaal: 2737 guld. 13 st.
overschot 256 guld. 13 st. + rentebronnen.

De onkosten van het *begrafenismaal* bedragen: 156 guld. 10 st. (w.o. 6 tonnen bier); verder nog 1 rund, 3 hamels, 2 kalvers, 1 lam.

EEN ONGELUKKIGE KANUNNIK TE AALST

door A. VAN LIL

Josephus Bourgeois, licentiaat in beide rechten, kanunnik in het kapittel van Sint Merten te Aalst, was eigenlijk een Leuvenaar.

Hij was geboren in 1724 als zoon van een advocaat, die bij zijn overlijden een zeker vermogen had nagelaten. Als geestelijke wenste hij zich evenwel niet al te veel met stoffelijke aangelegenheden in te laten en liet het beheer van de erfenis over aan zijn broer, eveneens advocaat te Leuven, eerste officiaal van het kantoor der Staten van Brabant in die stad.

Maar de broer advocaat kon niet weerstaan aan de verlokking om het familiefortuintje wat te vermeerderen door een geslaagd spel op de Koninklijke en Keizerlijke Loterij. Het geluk was echter niet aan zijn kant en heel spoedig had hij veertigduizend gulden Brabants courant verloren. Daarop wilde hij vrouw Fortuna dwingen en ging te rade bij Ferdinand Pierret "ontvanger principael der incomende en uytgaende rechten der stad Brussel", die eveneens lotenverkoper was en hem 29.300 gulden leende. Daar de verkopers gebonden waren door het beroepsgeheim, kon dergelijke lening gemakkelijk onbekend blijven, vooral wanneer de ontlener het bedrag verloor, wat inderdaad het geval werd. Bij verscheidene andere verkopers vond hij eveneens een goed onthaal. De Brusselse koopman Gonthier leende hem 6.010 gulden, de weduwe D'Egremont en N. Joly leenden hem ook wat, en het eindresultaat was een schuld van zowat zestigduizend gulden, die eveneens verloren gingen op de loterij.

Straatarm en de wanhoop nabij, kreeg de advocaat in augustus 1772 plots hoge koorts en stierf na weinige dagen, zonder zijn broer kanunnik op de hoogte te hebben gebracht.

Deze aanvaardde de nalatenschap zonder argwaan, en haast onmiddellijk kwamen de schuldeisers opdagen.

De hoofdontvanger der Loterij stelde tegen hem proces in tot terugvordering van het krediet dat Pierret, die inmiddels ook overleden was, met het geld der Loterij aan de broer advocaat had verleend buiten weten van zijn oversten. Joseph Bourgeois nam een advocaat, die aan de Administratie een zeer beledigende brief schreef, welke vanzelfsprekend niet in goede aarde viel. Misschien werd het geld terugbetaald door Isabella Joanna Hody, weduwe

Pierret, want ze wendt zich daarop tot de schuldenaar, die haar 24.400 gulden kan voldoen. Dan moet hij 18.000 gulden betalen ter voldoening van door zijn broer uitgegeven wissels, verder 10.200 gulden aan Yvens, en andere sommen aan anderen. Hij hoopt nog steeds in de nalatenschap genoeg te vinden om iedereen te voldoen, maar er is geen nalatenschap meer.

Dan wordt er, op verzoek van de schuldeisers, beslag gelegd op één derde der inkomsten van zijn kleine prebende, zodat hem nog slechts 200 gulden per jaar overblijven om ervan te leven.

Maar de weduwe Pierret gaat nog verder. Van de Souvereine Raad van Brabant bekomt ze op 15 juli 1778 letteren executoriaal ende brieven requisitoriaal, en dan van de Raed in Vlaenderen de toelating om al de bezittingen van haar schuldenaar openbaar te laten verkopen.

Op 16 oktober verkoopt de erfachtige deurwaarder Ghijsels inderdaad de ganse have van de kanunnik, en namelijk:

Eerst een garnituur van rode stof, bestande uit twee gordijnen, verbleven aan Peeter Bewee voor	6- 5-0
Peeter Bewee koopt trouwens het overgrootste deel van de goederen, aldus:	
Een ledekant, voor	4- 5
Een wollen matras	12- 0
Een huppelingh (1) voor	7-10
Een hoofdkussen, voor	3- 5
Een Spaanse sargie (2) voor	5- 5
Een paar lakens, voor	3-10
Een verder paar lakens, voor	1-17
Een paar fluwijnen, voor	1-15-
Een zwarte kazak en suppon, voor (3)	1- 8-
Een nachtrobbe, (4) voor	7- 5
Een toog ende overrok, voor	2-10
Een bavette (5), twee perucken ende eenige prondelinghe, voor	1- 8
Een biesestoel ende eenen kleynen, voor	5-10

(1) Peluw. Het woord is nog zeer gebruikelijk en in het Brusselse.
(2) Dikke wollen deken, meestal rood geverfd.
(3) Jas. Het woord "zjip" was 1910-1920 nog zeer gebruikelijk in het Aalsterse.
(4) Fr. robe de nuit = slaaprok.
(5) Bef

Een tafel, voor	2- 5
Een coperen haecker ende vier keerssen, voor	0-10
Drij hemden, voor	2- 5
Een geleysen waterpot, comme ende 6 roomers, voor	0-10
Elf mutsaert, enige cappelinge, voor	0-17
Zes boeken	1- 1
Dictionnaire Royal, voor	0- 4
Twee boeken, Instruction pour tous, en Ledemayer, voor	0- 4
De œuvres van Nicolaas Ballon, voor	0- 6
Le Voyageur fidèle, voor	0- 5-2
Een paar kopen gaan naar anderen;	
Een stroozak aan Peeter de Maer, voor	2-12
Drij hemden aan Joannes van der Biest, voor	1-11

Op 20 oktober 1778 verklaart Ghijsels ontvangen te hebben van Ignatius Haerens de som van "sesentseventigh guldens, elf stuivers, twee oorden" van de verkopen, benevens een gulden vier stuivers voor de vervoerkosten.

In de hoogste nood ziet kanunnik Bougeois geen andere uitkomst dan zich te wenden Son Altesse Royale, de gouverneur-generaal, als hoofd van de Loterij. In een smeekschrift van 13 november 1778 zet hij zijn toestand uiteeen en geeft het relaas van de gebeurtenissen die tot zijn ondergang hebben geleid. De verkopers hebben alles geheim gehouden en krediet verleend met geld dat hun niet toebehoorde. Hierdoor zijn er meer dan 100.000 gulden in de kas van Sa Majesté gevloeid, op een tenminste laakbare wijze. Vertoger is thans 54 jaar oud, te oud om door studie een verdere bevordering te verkrijgen of een ander winstgevend beroep uit te oefenen.

Hij vraagt dan ook een klein gedeelte van de interest van zijn verloren vermogen betaalbaar te stellen door de "gastos secretos" (6) of door een of ander bisdom, of op enige wijze welke Haar Koninklijke Hoogheid, geleid door de liefdadigheid, zal goedvinden.

De brief wordt voor advies doorgestuurd aan De Walckiers de Tronchiennes, als directeur der Loterij, die op 28 november antwoordt dat de toestand van de vertoger stellig bijzonder beklagenswaardig is en men hem de brief van zijn advocaat - vermoedelijk buiten zijn weten geschreven - niet mag kwalijk nemen. Toch

(6) Privaat fonds van de koning, waarvoor geen verantwoordig moet worden gegeven.

zou het verlenen van een rente ten laste van de Loterij een gevaarlijk voorgaande zijn, zodat althans die wijze van hulpverlening ten stelligste wordt afgeraden.

Of en hoe kanunnik Josephus Bourgeois op enige andere manier werd geholpen is niet geweten.

NIETS NIEUWS ONDER DE ZON: TAALTWISTEN IN DE GEMEENTERAAD VAN ZOTTEGEM ANNO 1796. (1)

Om allerlei redenen was de verstandhouding tussen de commissaris van het directoir van het kanton Zottegem en het stadsbestuur van Zottegem niet goed. Regelmatig waren er wrijvingen.

Op 21 november 1796 beraadslaagde de gemeenteraad over een aanvraag met betrekking tot het oprichten van een notariskantoor. Vooraf was de commissaris verzocht de vergadering te verlaten wat hij weigerde.

Nadat het advies was uitgebracht, en op het proces-verbaal van de zitting was genoteerd, wilde de commissaris dit advies op het aanvraagformulier overnemen. De leden van de gemeenteraad wezen deze laatste op het feit dat hij dit diende te doen in de taal van het proces-verbaal nl. het Vlaams. De commissaris hield vol dat de Franse taal aangewezen was.

Daarop ontstond een hevige woordentwist die anderhalf uur duurde, de verwarring was compleet en de zitting werd opgeheven zonder de resterende zaken af te handelen.
De commissaris had intussen de raadszaal in hevige woede verlaten.

H.V.I.

(1) O.G.A. Zottegem oud nr. 616, voorlopig nr. 2663.

BIBLIOGRAFIE 1984

door H. VAN ISTERDAEL
m.m.v. M. DEPREZ, M.-C. GYSSELS, D. PODEVIJN,
G. VAN BOCKSTAELE en M. VANWYMEERSCH.

Deze bibliografie is een vervolg op de bibliografie van het Land van Aalst 1950-83 die nog in de loop van dit jaar zal verschijnen. De opbouw is grosso modo identiek, d.w.z. dat dezelfde rubricering en afkortingen behouden bleven.
De bibliografie bevat vooreerst een algemeen gedeelte met artikels en werken over het Land van Aalst als geheel, werken met Vlaanderen en België in de titel en die dus onrechtstreeks ook het Land van Aalst behandelen, interessante bijdragen over bepaalde aspecten van de geschiedenis, volkskunde, etc... Het spreekt voor zichzelf dat we hier geen bibliografie van België weergeven. We hopen hiermee de lezer vergelijkend materiaal en basisliteratuur in verband met de historische problematiek te signaleren.
Een tweede deel behandelt de bibliografie van de gemeenten van ons werkgebied (165 gemeenten).
De bibliografie werd afgesloten op 1-4-1985. Op dat ogenblik waren een aantal tijdschriften nog niet beschikbaar. In de bibliografie van 1985 zullen deze lacunes systematisch aangevuld worden.
Tenslotte doen we nogmaals beroep op onze lezers om ons op de hoogte te houden van interessante werken en studies over ons werkgebied. Opbouwende kritiek is steeds welkom.

AFKORTINGEN

A.	Ascania.
AARD.	De Aardrijkskunde.
AB.	Archeologica Belgica.
AESC.	Annales, économies, sociétés, civilisations.
An.Praem.	Analecta Praemonstratensia.
AP.	Bulletin van de vereniging voor de geschiedenis van het Belgische Protestantisme.
A.R.A.	Algemeen Rijksarchief.
ARC.	Archeologie.
ARI.	Annalen van de geschied- en oudheidkundige kring Ronse en tenement Inde.
ASGB.	Annales de la société géologique de Belgique.
ATO.	Autotouring.
ATT.	De (Auto)toerist.
AW.	Annalen van de oudheidkundige kring Land van Waas.
B.	Biekorf.
BAS.	Tijdschrift van de Belgische vereniging voor Aardrijkskundige studies.
BG.	Bijdragen tot de geschiedenis.
BGD.	Bijdragen tot de geschiedenis der stad Deinze en van het land aan Leie en Schelde.
BGZ.	Bevolking en gezin.
BTFG.	Belgisch tijdschrift voor filologie en geschiedenis.
CBG.	Collationes Brugenses et Gandavenses.
CNC.	Carto-numisclub Geraardsbergen.
CRISP.	Centre de recherche et d'information socio-politiques.
DDK.	De Denderklok.
DFR.	Davidsfondsklokje Roosdaal.
DI.	Info-Denderleeuw.
Dr.	De Draak.
ESB.	Eigen schoon en de brabander.
FO.VL.	Toerisme in Oost-Vlaanderen.
GB.	Gemeentekrediet van België.
GK.	Gentse bijdragen tot de kunstgeschiedenis.
He.	Helinium.
HG.	Handelingen der maatschappij voor de geschiedenis en oudheidkunde te Gent.
HKCG.	Handelingen van de Koninklijke commissie voor geschiedenis.
H.TLG.	Handelingen van de Koninklijke Zuidnederlandse Maatschappij voor taal- en letterkunde en geschiedenis.
HVG.	Heemkundige vereniging De Gonde.
ID.	Info Hof Ten Dale.
IG.	L'Intermédiaire des généalogistes.
JLR.	Jaarboek van het heemkundig genootschap van het Land van Rode.
JO.	Jong en Oud (St.-Jozefinst. Aalst).
JO.VL.	Cultureel jaarboek van de provincie Oost-Vlaanderen.
K.	Kultuurleven.
KZ.	't Klokzjiël.
L.A.	Het Land van Aalst.
LE.	Het oude land van Edingen en omliggende.
Le.	Ken uw dorp en uw familie.
Li.	Liniaal.
LMO.	Levende molens.
LN.b.	Het Land van Nevele.
MA.	Affligem. Maandschrift.
ME.	Molenecho's.
MEM.	Mededelingen van de heemkundige kring van Erpe-Mere.
M.hH.	Mededelingen heemkring Haaltert.
M.KVAB.L.	Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België.
MO.	Mededelingen van de heemkring Okegem.
MP.	Mededelingen van de heemkundige kring Pollare.
MT.	Mariaal tijdschrift.
Naamk.	Mededelingen van de Vereniging voor Naamkunde te Leuven en de commissie voor Naamkunde te Amsterdam.
NGA.	Nieuwe Gazet van Aalst.
NI.	Ninove-Info.
OAM.	Onze Alma Mater.
OE.	Ons Erfdeel.
OGE.	Ons Geestelijk Erf.
OH.	Ons Heem.
OKV.	Openbaar kunstbezit in Vlaanderen.
OVZ.	Oost-Vlaamse Zanten.
P.	Le Parchemin.

RBG.	Revue belge de Géographie.
RGB.	Revue Générale Belge.
RMLZ.	RMLZ. - Documentatiemappen.
RT.	De Roede van Tielt.
RUG.	Rijksuniversiteit Gent.
S.	Rond de stenen linde.
SA.	Stadsarcheologie.
SH.	Spiegel Historiael.
SN.	Stella Nieuws.
TG.	Tijdschrift voor geschiedenis.
TKW.	Heem- en oudheidkundige kring Wichelen.
TLR.	Heemkundig genootschap van het Land van Rode.
Top.	Handelingen van de koninklijke commissie voor toponymie en dialectologie.
Tr.	Triverius.
TSG.	Tijdschrift voor sociale geschiedenis.
VA.	Voor Allen.
VIAT.	Tijdschrift voor Geschiedenis van Techniek en Industriële Cultuur.
Vk.	Volkskunde.
V.KVAB.L.	Verhandelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België.
Vl.	Vlaanderen.
VOBOV.-Info	Kroniek van het verbond voor oudheidkundig bodemonderzoek in Oost-Vlaanderen.
VP.	Voorpost.
VS.	Vlaamse Stam.
VVAK.	Mededelingen van de vereniging voor Aalsters kultuurschoon.
VVIA.-Berichten	Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie.
WO.	De Woonstede door de eeuwen heen.
WT.	Wetenschappelijke Tijdingen.
Z.N.	Zwalmbode.
ZVK.	Zuid-Vlaamse Kultuurkrant.

PLAN

I. A. Repertoria (1-4)
B. Bibliografieën (5-21)
C. Bronnen a. verhandelingen (22-41)
b. inventarissen (42-55)
D. Methodologie (56-57)
E. Hulpwetenschappen a. iconografie (58-61)
b. maten en gewichten (62-64)
c. munten, heraldiek (65-68)

II. Archeologie (oudheidkunde en industriële archeologie) (69-73)

III. Nationale en gewestelijke geschiedenis
A. Alg. geschiedenis (74-83)
B. Rechtsgeschiedenis (84-86)
C. Instellingen (87-93)
D. Economische geschiedenis
a. algemeen (94-99)
b. belastingen (100-103)
c. landbouw, veeteelt (104-114)
d. industrie (115)
e. handel (116-117)

E. Sociale geschiedenis
a. algemeen (118-136)
b. banditisme (137-139)
F. Godsdienstgeschiedenis (140-154)
G. Militaire geschiedenis (155-159)
H. Demografie (160-171)
I. Politieke geschiedenis
a. algemeen (172-179)
b. Daensisme (180-185)

IV. Kunst en Kultuur
a. algemeen (186-194)
b. onderwijs (195-198)

V. Taal- en letterkunde
a. algemeen (199-201)
b. toponymie (202-204)
c. dialectologie (205-211)

VI. Familiegeschiedenis
a. algemeen (212-216)
b. families en personen (217-221)

VII. Wetenschappen
a. cartografie (222-223)
b. geneeskunde (224-227)
c. fauna en flora (228)

VIII. Volkskunde
a. gebruiksvoorwerpen, werktuigen, huisraad (229-234)
b. sagen, legenden (235-242)
c. molens (243-248)
d. volksgebruiken (249-252)
e. sport en spel (253-254)
f. algemeen (255-262)

IX. Toerisme (263-264)

X. Gemeenten (alfabetisch)

I.

A. Repertoria

1. DE VRIES (J.) en DE TOLLENAERE (F.). Etymologisch Woordenboek. Waar komen onze woorden vandaan? Het Spectrum, Utrecht-Antwerpen, 1983, 369 p.
2. PAPPENS (H.). De voornaamste administratieve informatiebronnen. Brussel, Diensten van de Eerste Minister. Alg. Directie voor selectie en vorming. Bibliotheek, 1983, 34 p.
3. VAN DER VOORT-VAN DER KLEI (J.J.). Verdam Middelnederlandsch handwoordenboek. Supplement. Leiden-Antwerpen, M. Nijhoff, 1983, 354 p.
4. WIJDEVELD (N.I.K.E.), e.a. Glossarium van oude Franse rechtstermen. Amsterdam, Faculteit van de rechtsgeleerdheid, 1983, 204 p.

B. Bibliografieën

5. AERTS (E.). De bibliografie van de Zuidnederlandse biernijverheid tot omstreeks 1800. Een aanvulling. H.TLG., 37, 1983, pp. 5-12.
6. Bibliografie van de geschiedenis van de Belgische scheepvaart, door Asaert (G.), e.a. o.l.v. Verlinden (C.). Brussel, collectanea Maritima I, 1984, 258 p. (wetenschappelijk comité voor maritieme geschiedenis Koninklijke academie voor wetenschappen, letteren en schone kunsten van België).
7. BOURGEOIS (J.). Indices bij "oudheidkundige opgravingen en vondsten in Oost-Vlaanderen" I tot en met X. JO.VL., 37, 1983, pp. 119-125.
8. Bouwstoffen voor de geschiedenis van de Vlaamse literatuur in de negentiende e. Rijksuniv. Gent. Cultureel documentatiecentrum 't Pand, 1983.
9. DE HERDT (R.). Bibliografie voor geschiedenis van techniek en industriële cultuur. VIAT., 2, 1983-84, pp. 39-44.
10. VANDENHEEDE (L.). Bibliografie voor geschiedenis van Techniek en industriële cultuur, VIAT., 1, 1983, pp. 45-48.
11. DENIS (J.) (ed.). Geography in Belgium. Namen, Nationaal Comité voor geografie, 1984, 167 p. (Geeft van alle deelgebieden van de aardrijkskunde een overzicht van de stand van onderzoek en bibliografie van België. Bevat o.m. historische geografie, kartografie, politieke geografie, etc...).
12. DE WAELE (M.), GAUS (H.) en UYTTERHAEGEN (F.). Beknopte bibliografie van de politieke en sociaal-economische evolutie van België: 1918-1980. Gent, semina-

rie voor politieke wetenschappen van de Rijksuniversiteit Gent, 1983, 229 p.
13. DE WIN (P.), e.a. Lopende rechtshistorische bibliografie van België. Jaargang 1981-82. M.KVAB. L, 46, 1984, nr. 4, pp. 81-138.
14. JANSSENS (L.). A.M.S.A.B. Repertorium pers en periodieken 1848-1940. Gent. Archief en museum van de socialistische arbeidersbeweging.
15. JOURET (A.), e.a. Bibliographie de l'histoire du Hainaut (1951-1980). Mons, Hannonia, Analectes d'histoire du Hainaut, 1984, 2 dln.
16. MAT-HASQUIN (M.) en HEIRWEGH (J.-J.). Aperçu bibliographique sur la noblesse "belge" (Pays-Bas, Principauté de Liège, Duché de Bouillon) au XVIIIe siècle. Etudes sur le 18e siècle, 10, 1983, pp. 45-126.
17. MEYERS (W.C.M.). België in de tweede wereldoorlog. Bibliografie (1970-1980). Brussel, Navorsings- en studiecentrum voor de geschiedenis van de tweede wereldoorlog, 1983, 241.
18. NAUWELAERTS (W.). Repertorium van de nieuwsbladen bewaard in het Koninklijk Legermuseum Brussel, Koninklijk Museum van het Leger en van de krijgsgeschiedenis, 1982, 318 p.
19. ROELANDTS (K.). Bio-bibliografie van Maurits Gysseling. Naamk., 16, 1984, pp. 3-22.
20. VAN DEN STEENE (W.). De Vlaamse Beweging na 1945. Bibliografie 1976-80. Gent, Vormingscentrum Lodewijk Dosfel, 1983, 190 p.
21. VERHULST (A.). L'histoire rurale de la Belgique jusqu'à la fin de l'Ancien Régime. Aperçu bibliographique 1968-1983. Revue historique, 1984, pp. 419-437.

C. Bronnen

a. verhandelingen

22. Verhandelingen ingediend bij het Hoger Instituut voor Kunstgeschiedenis en Oudheidkunde, Rijksuniversiteit Gent (1881-1983). GK., 26, 1981-84, pp. 206-212.
23. N.N. Lijst van de licentieverhandelingen in de Germaanse Filologie (RUG), 1982-83. In: Spieghel Historiael (Germanisten), 25, 1983, nr. 1-4, pp. 91-105.
24. DEBISSCHOP (H.). Tussen Dender en Zenne. Een klankgeografisch onderzoek van Teralfene en 27 omliggende plaatsen. (onuitgeg. lic. verhand. RUG., 1983).
25. CARETTE (H.). Evolutieschets van de duivensport in het

Vlaamse volksleven. KUL., Inst. Lich. Opv., 1983. (onuitgeg. lic. verhand.).

26. DE MUYNCK (A.). De woordenschat van het krullebolspel in Oost-Vlaanderen. RUG., 1981. (onuitgeg. lic. verh.).
27. DE SMEDT (H.). Dialectologische studie van de terminologie in het landbouwbedrijf in de gemeenten Baardegem, Baasrode, Brussegem, Buggenhout, Londerzeel, Malderen, Merchtem, Mollem, Opwijk en Steenhuffel. Leuven, K.U.L., 1981. (onuitgeg. lic. verh.).
28. DE SWAEF (G.). Tussen Schelde en Dender: een klankgeografische verkenning van Vlierzele en 26 omliggende plaatsen. RUG., 1981. (onuitgeg. lic. verh.).
29. DE WAER (G.). De beheersing van de woordvorming voor dertienjarigen. Een vergelijkend sociolinguïstisch onderzoek in Aalst en in Dendermonde. Leuven, KUL., 1982 (onuitgeg. lic. verh.).
30. DE WINTER (K.). Politieke strijd en instabiliteit in het arrondissement Aalst (1830-1940). RUG., 1983 (onuitgeg. lic. verh.).
31. FOLLET (E.). De vakterminologie van de wagenmaker in de Denderstreek en aangrenzend Brabant. RUG., 1982 (onuitgeg. lic. verh.).
32. GEENS (S.). Ontstaan, verspreiding en evolutie van het vendelzwaaien in Vlaanderen. KUL., Inst. Lich. Opv., 1984. (onuitgeg. lic. verh.).
33. HUYGHE (M.). Enkele syntaktische kenmerken van het Hillegems dialect. RUG., 1982 (onuitgeg. lic. verh.).
34. KEYMEULEN (L.). Fonologische aspekten van het Hofstaads. RUG., 1981 (onuitgeg. lic. verh.).
35. LUYSTERMANS (R.). Lexicale standaardisering in Ninove. Een sociolinguïstische studie van de kennis en het gebruik van algemeen Nederlandse woorden. Brussel, VUB., 1982 (onuitgeg. lic. verh.).
36. MATTHYS (L.). Lexicale standaardisering, theoretische benadering getoetst bij 6- tot 18-jarigen te Erpe-Mere. RUG., 1982 (onuitgeg. lic. verh.).
37. MINNAERT (W.). Lexicaal - geografisch onderzoek naar de benamingen voor huisraad in 31 gemeenten in de Denderstreek. RUG., 1983 (onuitgeg. lic. verh.).
38. VAN CAUWENBERGHE (R.). De doorbraak van de christen-democratie (1890-1932). Casus Ronse. RUG., 1983 (onuitgeg. lic. verh.)..
39. VAN HOE (L.). Enkele syntaktische kenmerken van het dialect van Melle. RUG., 1981 (onuitgeg. lic. verh.).

HVI 6855

40. VAN STRYTHEM (A.). Er zijn geen "fostmannen" meer... Reconstructie van het mijnwerkersleven in Zuid-Oost-Vlaanderen. KUL., 1983.
41. VERSPEELT (E.). De woordenschat van de duivensport in Oost- en West-Vlaanderen. RUG., 1983 (onuitgeg. lic. verh.).

). inventarissen

42. COPPENS (H.). Publikaties van het Rijksarchief 1831-1981. Miscellanea Archivistica, 1982, nr. 34, 130 p. (A.R.A.).
43. VERHELST (J.). De documenten uit de ontstaansperiode van het moderne kadaster en van de grondbelasting (1790-1835). Miscellanea archivistica, nr. 31, 1982, 142 p.
44. BOIJEN (R.). Inventaris van het archieffonds "Ancien Regime" Brussel, Koninklijk Legermuseum (centrum voor militaire geschiedenis, inventaris nr. 25), 1984, 72 p.
45. DE KEYZER (W.). Inventaire des archives de la Boëssière-Thiennes. Brussel, A.R.A., 1983, 463 p.
46. GODFROID (S.). Inventaris kerkarchief St. Aldegonde Overboelare. Geraardsbergen, 1984.
47. MARECHAL (G.). Inventaris van de rekeningen van de Sint-Pietersabdij te Gent. Brussel, A.R.A., 1984, 217 p.
48. MURET (PH.). Inventaire complémentaire des archives de la paroisse Saint-Jean-Baptiste de Molenbeek. Archives écclesiastiques du Brabant supplement (n°s. 36456-37373). Brussel, A.R.A., 1984, 58 p.
49. NAZET (J.) en FLEURQUIN (C.). Les registres paroissiaux conservés aux archives de l'Etat à Tournai. Brussel, A.R.A., 1984, 50 p.
50. PARIDAENS (M.-A.). Inventaire du fonds d'archives "bâtiments militaires belges". Brussel, Koninklijk Legermuseum (centrum v. militaire geschiedenis, inventaris nr. 22), 1984, 52 p.
51. SOENEN (M.). Inventaire analytique des documents relatifs à l'impression et au commerce des livres (1546-1702) contenus dans les cartons 1276 à 1280 du Conseil Privé espagnol. Brussel, A.R.A., 1983, 224 p.
52. VAN DE WIEL (C.). Praemonstratensia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen. (12de e. - 1898). An.Praem., 60, 1984, pp. 185-223.
53. VERHAEGHE (J.). Inventaris van het archieffonds "Tussenkomst van de gewapende machten bij de ordehandhaving, 1834-1912. Brussel, Koninklijk Legermuseum (cen-

trum voor militaire geschiedenis, inventaris nr. 21), 1984, 92 p.

54. VLEESCHOUWERS (C.). Het archief van de abdij van Boudelo te Sinaai-Waas en te Gent. Dl. II-regesten der oorkonden. Brussel, A.R.A., 1983, 2 dln.

55. Voorlopige inventaris van de charters van Vlaanderen, 1e reeks (9de-17de e.). Brussel, A.R.A., 1983, 320 p. (niet buiten de inrichting verspreid.).

D. Methodologie

56. FRIJHOFF (W.). Impasses en beloften van de mentaliteitsgeschiedenis. TSG., 10, 1984, nr. 36, pp. 406-437.

57. VAN TWEMBEKE (J.). Enkele middeleeuwse dokumenten als bronnen voor de studie van het lekedomein. OH., 38, 1984, pp. 132-144.

Zie nr. 71.

E. Hulpwetenschappen

a. iconografie

58. DAENENS (L.), e.a. Affichekunst in Oost-Vlaanderen. (Red. P. Huys). Gent, Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen, 1984, 196 p.

59. DE ZUTTER (W.P.). Twee drukblokken van Oostvlaamse bedevaartvaantjes. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 49-51.

60. SANTY (F.) en OSAER (A.). Met Vlag en Wimpel. De banistiek van de christelijke arbeidersbeweging in Vlaanderen. Uitgave Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. Kessel-Lo, Drukkerij Van der Poorten, 1984, 2 dln.

61. RUYS (R.). Devotieprentjes als bron voor de studie van de volkskunde. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 119-122.

b. maten en gewichten

62. DE BREMME (J.). Munten en maten rond 1830. Dr., 7 maart 1984, vol. 3, pp. 71-75.

63. VANDEWALLE (P.). Oude maten, gewichten en muntstelsels in Vlaanderen, Brabant en Limburg. Oostende, 1984, 70 p.

64. WAEYTENS (G.). Oude land- en inhoudsmaten. TLR., 1984, nr. 45. (Opletten voor de fouten! Niet betrouwbaar vb. 1 mud = 643,8 l koren. Hier verwarring mud en viertel).

c. munten, heraldiek

65. BAERTEN (J.). Zesentwintig eeuwen Europese munt. Brussel, Artis-Historia, 1983, 160 p.
66. DE DONCKER (W.) en VAN BRABANT (J.). De munten van het Land van Aalst, CNC., 1984, nr. 25, pp. 7-8.
67. STUYCK (R.). Belgische zilvermerken. Antwerpen. Weesp, 1984, 314 p.
68. WARLOP (E.). "Oude Vlaenderen" en de Zwarte Leeuw op Gouden Veld. Miscellanea archivistica, 1980, nr. 25, pp. 5-22.

II. ARCHEOLOGIE (oudheidkunde en industriële archeologie)

69. DEMAREZ (L.), e.a. Le néolithique ancien du Bassin de la Dendre. Annales du cercles roy. d'histoire et d'archéologie d'Ath., 49, 1982-83, pp. 5-31.
70. DE MEULEMEESTER (J.). Castrale motten in België. AB., 1983, nr. 255, pp. 199-225.
71. HUYGHE (D.) en VERMEERSCH (P.M.). Archeologie en de plaatselijke verenigingen. Mogelijkheden en beperkingen van het archeologisch amateuronderzoek. OH., 38, 1984, pp. 1-9.
72. LINTERS (A.). Industriële archeologie en industrieel erfgoed in Vlaanderen. OE., 27, 1984, pp. 345-358.
73. RAVESCHOT (P.). Over het gebruik van kwantitatieve gegevens bij de studie van middeleeuwse ceramiek. VOBOV., 1984, nr. 14, pp. 35-39.

Zie nr. 7.

III. NATIONALE EN GEWESTELIJKE GESCHIEDENIS

A. Alg. geschiedenis

74. ALEXANDRE (P.). Les tremblements de terre en Belgique, en Rhénanie et dans le nord de la France de 700 à 1400: catalogue critique. ASGB., 1984, t. 107, pp. 117-124.
75. Culturele geschiedenis van Vlaanderen. Deurne, Baart, 1982-83. 10 dln.
76. DHONDT (L.). La réaction nobiliaire de la fin de l'Ancien Régime et la révolution des notables de 1787 en Flandre. Etudes sur le 18e siècle, 11, 1984, pp. 105-116.
77. LENDERS (P.). Jean Jacques Philippe Vilain XIIII. Een merkwaardig voorzitter van de Staten van Vlaanderen en

voorschepen van Gent. Verbond van de kringen voor heemkunde in Oost-Vlaanderen. Contactblad, 8. 1984, nr. 3, pp. 8-17.

78. MILIS (L.). Cultuurhistorische en sociologische overwegingen bij het fenomeen taalgrens. OE., 27, 1984, pp. 641-650.
79. PEETERS (J.-P.). Het verschijnsel der gilden en hanzen in de middeleeuwse steden in de Nederlanden. BTFG., 62, 1984, pp. 271-288.
80. PREVENIER (W.). De charmes van de diplomatie: centraliserende hertogen van Bourgondië in de (machts)- balans met een autonomistisch Gents stadspatriciaat, 1379-1438. Naamk., 17, 1985, pp. 293-300.
81. PREVENIER (W.) en BLOCKMANS (W.). De Bourgondische Nederlanden. Antwerpen. Mercatorfonds, 1983, 406 p.
82. SMITS (A.). 1830 Scheuring in de Nederlanden. Standen en Landen, 83, UGA, Kortrijk-Keule, 1983, 432 en 509 p.
83. VAN EENOO (R.). Het 19de-eeuwse historisch onderzoek in Vlaanderen. Status quaestionis. WT., 43, nr. 1, pp. 9-16.

B. Rechtsgeschiedenis

84. COPPENS (C.). Personen- en familierecht in de 19de eeuw. In: Gezin en mondelinge geschiedenis. Simon (F.), e.a. (ed.). Gent. Interfacultair centrum voor lerarenopleiding R.U.G., bijdragen nr. 2, pp. 89-118.
85. VANHEMELRYCK (F.). Misdadigers tussen rechter en beul: 1400-1800. Antwerpen, De Nederlandsche boekhandel, 1984, 207 p.
86. VLEESCHOUWERS (C.). en VAN MELKEBEEK (M.). Liber Sentenciarum van de officialiteit van Brussel 1448-1459. Brussel, Verzameling van de oude rechtspraak in België, 1982-83. 2 dln., 1245 p.

Zie nr. 13.

C. Instellingen

87. DEPRE (R.). Tussen droom en daad: de fusies van gemeenten in België. OE. 27, 1984, pp. 408-416.
88. LAMBOTTE (C.). De Raad van State. Heule, UGA., 1984², 580 p.
89. LENDERS (P.). De ambtenaar en zijn statuut op het einde van het Ancien Regime. Toestanden en ontwikkelingen in Vlaanderen en bijzonder te Gent. BG., 67, 1984, pp. 63-107.

90. LENDERS (P.). La Jointe pour l'audition des comptes (1749-64). HKCG., 149, 1983, pp. 45-119.
91. Het openbaar initiatief van de gemeenten in België. Historische grondslagen (Ancien Régime); 11de Internationaal colloquium. Spa, 1-4 sept. 1982. Handelingen. Brussel, Pro Civitate, historische uitgaven, reeks in 8°, nr. 65, 1984, 762 p.
92. PERIN (F.) en LEWALLE (P.). Le conseil d'Etat, CRISP., 1984, nr. 1055.
93. VAN DAELE (G.). De intercommunales in België. Gemeentekrediet van België, driem. tijdschrift, bijvoegsel bij nr. 147, jan. 1984.

D. Economische geschiedenis

a. algemeen

94. CONIL (P.), HUBERT (B.) en VANDEWATTYNE (P.). Projet d'écodéveloppement pour la région des Collines (Hainaut occidental). RBG., 106, 1982, nr. 2, (fasc. 19), pp. 131-170.
95. DE BRABANDER (G.L.). Regionale structuur en werkgelegenheid. V.KVAB.L., 1983, nr. 102, 222 p.
96. DEPIEREUX (M.). Bevolking, inkomen, levensstandaard, verbruik, distributie: statistische gegevens. Brussel. Belgisch comité voor de distributie, 1983, 120 p.
97. DRUMAUX (A.). Equipements collectifs et développement régional en Belgique. RBG., 107, 1983, nr. 1 (fasc. 21), pp. 3-17.
98. N.N. Verslag van het vijfde provinciaal colloquium te Aalst, 22 okt. 1983. L.A., 36, 1984, pp. 193-205. (Met o.m. referaat van prof. Dr. E. Scholliers).
99. VAN PRAAG (Ph.). Demografische ontwikkeling en economische conjunctuur. BGZ., 1984, 2. pp. 141-155.

b. belastingen

100. ARNOULD (M.-A.). Le premier budget du duc Charles de Bourgogne (1467-1468). HKCG., 150, 1984, pp. 226-271.
101. VAN AUDENHOVE (M.). Geschiedenis van de gemeentefinanciën. De tweede wereldoorlog. GB., 38, 1984, nr. 147, pp. 3-69.
102. VAN HECKE (E.) en CARDYN (C.). Uitgaven en ontvangsten van de Belgische gemeenten. Een geografische verkenning. GB., 38, 1984, nr. 148, pp. 93-138, nr. 149, pp. 187-228.
103. VANISTENDAEL (F.). De grenzen van de belastingheffing. K., 51, 1984, pp. 33-40.

c. landbouw, veeteelt

104. BLOMME (J.). Bevolking, landbouw en rurale industrie in het Land van Waas (XVIIIe e.). AW., 87, 1984, pp. 119-243.
105. DE VOS (R.). Hopteelt en hopkrisis te Asse in de 19de eeuw. A., 27, 1984, pp. 33-43. (teeltwijze en marktprijzen van Aalst).
106. DE WILDE (B.). Twintig eeuwen vlas in Vlaanderen. Tielt, Lannoo, 1984, 450 p.
107. EYLENBOSCH (E.). Flickiercaes en Leycaes. Twee middeleeuwse kaasoorten op de voedzame tafel van onze voorouders. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 52-54.
108. N.N. Hop in onze streek. DFR., 16, 1984, pp. 107-120.
109. STROOBANTS (A.). Pogingen tot zijdeproduktie in onze gewesten, VIAT., 2, 1984, nr. 4, pp. 17-21.
110. TITS-DIEUAIDE (M.-J.). Les campagnes flamandes du XIIIe siècle au XVIIIe siècle, ou les succès d'une agriculture traditionnelle. AESC., 39, 1984, pp. 590-610.
111. TROMMELMANS (J.). Een zeldzaam verslag over de toestand van de landbouw in het Land van Waas en in beide Vlaanderen in het begin van de XIXe eeuw. AW., 87, 1984, pp. 245-282.
112. VANDOMMELE (H.). Oude appelsoorten in onze gewesten en in het Land van Waas. AW., 87, 1984, pp. 319-340.
113. VAN UYTVEN (R.). Vroege inbreuken op de braak in Brabant en de intensieve landbouw in de Zuidelijke Nederlanden tijdens de dertiende eeuw. BAS., 53, 1984, nr. 1, pp. 63-72.
114. VERLINDEN (Ch.). L'évolution du mode de faire-valoir en Belgique depuis 1950. RBG., 107, 1983, nr. 5, pp. 113-122.

Zie nrs. 21, 217.

d. industrie

115. BORREMANS (E.). De sigarennijverheid rond Geraardsbergen. CNC., 1984, nr. 27, pp. 9-10, nr. 28, pp. 7-8.

Zie nrs. 124, 134.

e. handel

116. ORBAN-FERAUGE (F.). Structure du tertiaire urbain en Belgique. BAS., 53, 1984, nr. 1, pp. 27-48.
117. PINXTEN (R.). Volksleven in Vlaanderen: de markt in het dorp en in de stad. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in

Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 112-114.

E. Sociale geschiedenis

a. algemeen

118. DE NAUW (E.). De sociaal-ekonomische toestand in het arrondissement Aalst rond 1886. VA., 46, 1984, nr. 1 p. 4, nr. 3 p. 4, nr. 4 p. 4, nr. 5 p. 5, nr. 6 p. 5, nr. 8 p. 4, nr. 9 p. 5, nr. 10 p. 5, nr. 20 p. 4, nr. 21 p. 4, nr. 23 p. 4, nr. 25 p. 4, nr. 27 p. 4, nr. 30 p. 4, nr. 31 p. 4, nr. 32 p. 4, nr. 33 p. 4, nr. 34 p. 4, nr. 35 p. 4, nr. 36 p. 4, nr. 37 p. 4, nr. 39 p. 4, nr. 42 p. 4, nr. 43 p. 4, nr. 44 p. 4, nr. 45 p. 4, nr. 47 p. 4, nr. 50 p. 4 (bestrijkt de periode tot 1980).
119. DE NAUW (E.). De sociale toestand in 1886. CNC., 1984, 27, pp. 11-12, nr. 28, pp. 11-12, nr. 29 pp. 11-12, nr. 30 pp. 11-12, nr. 31 pp. 11-12.
120. GHERET (D.). Sociaal-professioneel profiel van onze plaatselijke mandatarissen. GB., 38, 1984, pp. 299-308.
121. GYSSELS (M.-C.). Het voorechtelijk seksueel gedrag in Vlaanderen (1700-1880). TSG., 10, 1984, nr. 33, pp. 71-104.
122. Het kind in onze kunst van 1800 tot heden. Tentoonstelling Brussel, A.S.L.K., 18 nov. 1983-5 febr. 1984. Brussel, A.S.L.K., 1983, 302 p.
123. LIS (C.). Gezinsvorming en vrouwenarbeid tijdens een versnellingsfase in de ontwikkeling van het kapitalisme, 1750-1850. TSG., 10, 1984, nr. 36, pp. 380-405.
124. MENDELS (F.). Des industries rurales à la protoindustrialisation: historique d'un changement de perspective. AESC., 39, 1984, pp. 977-1008.
125. MOLLAT (M.). Les pauvres au moyen âge. Brussel, Complexe, 1984, 384 p.
126. OUVRY (B.). Het materiële leven te Oudenaarde 1450-1600. Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde, van zijn Kastelnij en van den Lande tusschen Maercke en Ronne. Deel XXI, 1e en 2e aflev. Oudenaarde, jan. 1984, pp. 121-155.
127. PODEVIJN (D.). Tot welzijn van de werkersstand. Een bijdrage tot de geschiedenis van de (V.)K.A.J.-beweging in het verbond Aalst (en Geraardsbergen), 1927-1977. L.A., 36, 1984, pp. 243-352.
128. RUIZ (A.). De Marianne vertelt iets meer over Vlaanderen rond 1848. VA., 46, 1984, nr. 1 p. 4, nr. 3, p. 5, nr. 5 p. 8, nr. 6 p. 8.

129. SCHELSTRAETE (C.). Dienstarbeid in de Vlaamse steden tijdens de aanloop naar het industriële tijdperk, 1750-1850. VIAT., 2, 1984, nr. 1 pp. 2-7.
130. SCHEPERS (R.). Het geneesherensyndikalisme in de 19de eeuw. K., 51, 1984, pp. 749-755.
131. VANDENBROEKE (C.). Le cas flamand: évolution sociale et comportements démographiques aux XVIIe-XVIIIe siècles. AESC., 39, 1984, pp. 915-938.
132. VANDENBROEKE (C.). Vlaamse koopkracht gisteren, vandaag en morgen. Leuven, Kritak, 1984, 302 p.
133. VAN DER HAEGEN (H.). Belgian topics III. Increase of the member of housing units 1977-81. BAS., 53, 1984, nr. 1, pp. 143 e.v.
134. VAN DER WEE (H.). De industriële ontwikkeling in de Nederlanden tijdens de 17de-18de e. Enkele kritische bemerkingen naar aanleiding van het debat over de proto-industrie en poging tot aanvulling van het synthese-model. M.KVAB.L., 46, 1984, nr. 4, pp. 59-77.
135. VAN NIEROP (H.F.K.). De adel in de 16de eeuwse Nederlanden. SH., 19, 1984, pp. 163-168.
136. VISSOL (T.). Hôpitaux, hospices et pauvreté sous l'ancien Régime, RGB., 1984, nr. 11, pp. 3-20.

Zie nrs. 60, 98, 165, 185.

b. banditisme

137. BEKAERT (D.). Jan De Lichte cantate, VA., 46, 1984, nr. 10 p. 4, nr. 11 p. 4, nr. 12 p. 4, nr. 13 p. 8, nr. 15 p. 4.
138. LAMARCQ (D.). De bende van Jan De Lichte. De invloed van het volksboek op de volksoverlevering; een typevoorbeeld. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 97-101.
139. N.N. Een roversbende te Wetteren. Tijdschrift voor heemkunde en geschiedenis Wetteren, 31, 1984, nr. 3, pp. 14-16. (bende van Jan De Lichte).

F. Godsdienstgeschiedenis

140. ART (J.). Preken in pre-industrieel Vlaanderen. Aspecten van volksmissie-predikatie tussen 1830 en 1850. TG., 97, 1984, pp. 407-421.
141. DE GANCK (R.). De "reformatie-beweging" bij de Zuid-Nederlandse cisterciënserinnen in de 15de eeuw. Citeaux. Commentarii cistercienses, 32, 1981, pp. 75-85.
142. DE VRIES (T.). Ketters. Veertien eeuwen ketterij, volksbeweging en kettergericht. Amsterdam, Querido, 1982, 699 p.

143. FRANCHET (J.-L.). De H. Cornelius in de Romeinse katakomben. NI., 7, 1984, nov. p. 15, dec. p. 14.
144. HOSTE (A.). De geschiedenis van de St.-Pietersabdij te Oudenburg, 1084-1984. Oudenburg, 1984, 159 p. Als benedictijnerbabdij stond zij regelmatig in kontakt met die van Affligem en die van St. Adriaan. Vooral dienen wij te vermelden: Olivier van der Hulst uit Aalst, abt van 1548 tot 1568, dom Eloy afkomstig van de St.-Adriaansabdij en in Oudenburg abt van 1739 tot 1760 en vooral Modest van Assche uit Erembodegem, abt van 1932 tot 1945.
145. LAMBRECHT (D.). De parochiale synode in het oude bisdom Doornik gesitueerd in de Europese ontwikkeling 11de e. - 1559. V.KVAB.L., 1984, nr. 113, 328 p.
146. MILIS (L.). Beroering omtrent bisdomsplitsingen in Vlaanderen in de jaren 1112-1113. Pascua Mediaevalia, Mediaevalia Lovaniensia, series I, studia 10, pp. 5-14.
147. OCKELEY (J.). De opheffing van de abdij Affligem tijdens de Franse revolutie. MA., 16, 1984, nr. 10, pp. 1-6; nr. 12, pp. 2-7; jg. 17, nr. 1, pp. 2-5; nr. 2, pp. 1-7.
148. PAYE-BOURGEOIS (J.). Lettres de Benoit XIII (1394-1422). Tome I (1394-95). Documents relatifs au grand schisme, IV. Rome-Brussel, Institut historique belge de Rome, 1983, 468 p.
149. Sint-Arnoldus en de Sint-Pietersabdij te Oudenburg, 1084-1984, Oudenburg 1984, 319 p. Tentoonstellingscatalogus.
150. VAN BAVEGEM (J.-B.). Het martelaarsboek of Heldhaftig gedrag der Belgische geestelijkheid ten tijde der Fransche omwenteling op het einde der achttiende eeuw. Torhout, Flandria Nostra, 1983, 579 p. (herdruk van werk van 1875).
151. VAN GROENENDAAL (H.). Sint-Godelieve, leven en legenden. Vl., 1984, nr. 200, pp. 146-147. (Het nummer is volledig gewijd aan de H. Godelieve en bevat een bibliografie).
152. VANMALDEGHEM (A.). Geschiedenis van de congregatie O.-L.-Vrouw-Visitatie Gent 1669-1984. Gent, Rasphuisstraat, 59, 1984, 264 p.
153. VERLEYEN (W.). Necrologium van Affligem. ESB., 67, 1984, pp. 29-64, 231-248, 353-376.
154. WANKENNE (A.). Les débuts de l'évangélisation en Belgique, apports récents de l'archéologie. AB., 1983, nr. 255, pp. 179-188.

G. Militaire geschiedenis

155. BUCKINX (X.). Belgen in Duitse krijgsgevangenschap 1940-45. SH., 19, 1984, pp. 503-511.
156. DE SMET (L.), BONTE (M.) en DE RIJCKE (F.). Oorlogsgedenktekens in Oudenaarde. Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde, van zijn Kastelnij en van den Lande tusschen Maercke en Ronne. Deel XXI, 1e en 2e aflev. Oudenaarde, jan. 1984, pp. 49-87, talrijke foto's.
157. MAYERUS (R.). D'ou vient la "Gendarmerie"? Memo, 1984, nr. 15, pp. 30-31.
158. Robert. Bevrijdingsdagen 1944. Weg met de moffen. Plus, 2, 1984, nr. 51, p. 20.
159. Robert. Het verzet in de Vlaamse Ardennen. Plus, 1, 1984, nr. 29 p. 20; nr. 30 p. 20, nr. 31 p. 20, nr. 32 p. 20.

H. Demografie

160. CLIQUET (R.L.), e.a. Gezinsvorming in Vlaanderen. Resultaten van de Nationale enquête gezinsontwikkeling, 1975-1976. (NEGO-III), 1982, 337 p. (CBGS - rapport nr. 58).
161. DE BOCK (P.). Demografische bronnen in een overgangsfase 1790-1830. SH., 19, 1984, pp. 140-146.
162. DELMOTTE (G.) en DESPRIET (F.). De invloed van het onderwijs op de beroepsstratificatie in Vlaanderen (1966-1976). BGZ., 1984, 2, pp. 157-181.
163. GADEYNE (G.). Epidemiologie en epidemiografie als hulpmiddelen van de historische demografie. Casus: variola. In: Bronnen en methoden van de historische demografie vóór 1850. Handelingen van de studiedag te Brussel 23-5-1984. F. Daelemans (ed). Archief- en bibliotheekwezen in België, extranr. 24, pp. 225-236.
164. LESTAEGHE (R.), e.a. Demografische alternatieven voor België en hun sociale en economische implicaties. Antwerpen, 1979.
165. MENDELS (F.). Niveau des salaires et âge au mariage en Flandre, XVIIe-XVIIIe siècles. AESC., 39, 1984, pp. 939-956.
166. Récensement de la population et des logements au 1er mars 81: resultats généraux: âge, sexe, état civil, nationalité et ménages. Brussel, Ministerie van economische zaken: Nationaal instituut voor de statistiek, 1982, 220 p.
167. SERCU (L.). Veranderende gezinspatronen. Een explorerend onderzoek naar ontwikkelingen in België sinds 1961.

1983, 162 p. (CBGS-rapport nr. 60).

168. VANDENBROEKE (C.). Historische demografie, gezin en mondelinge geschiedenis. Een aanzet tot synthese. In: Gezin en mondelinge geschiedenis. Simon (F.), e.a. (ed.). Gent. Interfacultair centrum voor lerarenopleiding R.U.G., bijdragen nr. 2, pp. 11-88.

169. VAN DER HAEGEN (H.). Statistische atlas, Volks- en woningtelling 1981. Dl. I: Demografische gegevens. Brussel, N.I.S., 1983, 122 p.

170. VERBRUGGEN-AELTERMAN (A.), e.a. Gezin en mondelinge geschiedenis, een didaktische bewerking. In: Gezin en mondelinge geschiedenis. Simon (F.), e.a. (ed.). Gent. Interfacultair centrum voor lerarenopleiding R.U.G., bijdragen nr. 2, pp. 119-177.

171. WILLEMS (P.) en WIJEWICKREMA (S.). De evolutie van de nuptialiteit van 1954 tot 1981. BGZ., 1984, 1, pp. 55-87.

Zie nr. 99.

I. Politieke geschiedenis

a. algemeen

172. DE BROUWER (J.). Vijfentwintig jaar geleden: kerk en politiek. OH., 38, 1984, pp. 65-67.

173. DE VOS (L.). De numerieke verhouding tussen Vlamingen en Walen in het Belgische leger bij het begin van de Eerste W.O. WT., 43, 1984, nr. 4, pp. 218-229.

174. DE WINTER (K.). Stand van het bronnenmateriaal inzake Gemeenteraads-, provincieraads- en wetgevende verkiezingen voor de provincie Oost-Vlaanderen (ca. 1830-1970). HG., 38, 1984, pp. 87-91.

175. N.N. Verschaeve en de Vlaamse meisjesbeweging. Verschaeviana, Colloquiumnummer, Jaarboek 1983, 174 p.

176. VANACKER (D.). Vlaams verzet tegen De Vlaamsche Post. WT., 43, 1984, nr. 3, pp. 142-166.

177. VAN DEN STEENE (W.). De Vlaamse Beweging na 1945. Bibliografie 1976-1980. Gent, 1983, 190 p. (Dosfeldokumenten 17-18).

178. VANHEES (D.). De Nationaalsocialist. Het weekblad van Eenheidsbeweging VNV tijdens de Tweede Wereldoorlog - 14 juni 1941 - 2 sept. 1944. WT., 433, 1984, nr. 1. pp. 44-57; nr. 2, pp. 103-121.

179. VERSCHAEREN (J.). La Flandre Libérale en de Vlaamse beweging (1874-1884). WT., 43, 1984, nr. 3, pp. 129-141.

Zie nr. 20.

b. Daensisme

180. COLLIN (L.). De activiteiten van priester Adolf Dans vóór 1893 en de Daensistische beweging CBG., 14, 1984, pp. 56-67.
181. DECONINCK (W.). Het Daensisme in het arrondissement Kortrijk tot aan de Eerste W.O. De Leiegouw, 26, 1984, pp. 131-170.
182. N.N. Studiebeurs voor verhandeling over Leeds Daensisme. VP., 17.8.1984.
183. ROTSAERT (K.). Het Daensisme in het arrondissement Oostende. B., 84, 1984, pp. 337-345.
184. STRIJPENS (H.). De Roelanders of de dorpsonderwijzers uit de streek van Ninove (1885-1895). In: Strijpens (H.) en Van der Poorten (J.-P.). Aalsterse agenda 1984.
185. VAN BOCKSTAELE (G.). Briefwisseling van priester Daens 1892-1933. Bronnenuitgave van het verloren gewaand archief. L.A., 36, 1984, pp. 1-192.

IV. KUNST EN KULTUUR

a. algemeen

186. BAUDOUIN (P.) en DE CONINCK-VAN GERWEN (L). Zilver op tafel. Vlaams tafelzilver van de 16e tot de 18e eeuw. OKV., 22, 1984, nr. 4.
187. DEMEY (A.). De H.-Kruiskerk te Vrasene, analytische bouwgeschiedenis. GK., 26, 1981-84, pp. 1-44.
188. DEVOS (P.), e.a. Beschermde monumenten, landschappen, stadsgezichten en dorpsgezichten. JO.VL., 37, 1983, pp. 149-191.
189. EEMANS-MOORS (G.). Rosaline-kant in het Land van Aalst. Aalst, Diepestr., 27, 1984.
190. GEERTS (O.). Kant: een boeiend onderwerp. CNC., 1984, nr. 25, pp. 9-10.
191. POOL (A.), e.a. Fotografie uit de pionierstijd. OKV., 22, 1984, nr. 3.
192. ROBIJNS (J)., e.a. Op harpen en snaren; volksmuziek, volksdansen, volksinstrumenten in Vlaanderen. Antwerpen, 1983.
193. SIMONS (L.). Geschiedenis van de uitgeverij in Vlaanderen. I. De negentiende eeuw. Tielt, Lannoo, 1984, 224 p.
194. VANDERMEERSCH-LANTMEETERS (E.). Kunstenaarsfamilies in Oudenaarde. Familie De Pape (II). Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde, van zijn Kastelnij en van de Lande tusschen

Maercke en Ronne. Deel XXI, 1e en 2e aflev. Oudenaarde, jan. 1984, pp. 156-178.

b. onderwijs

195. GERITS (J.). De "school van toen". Aspekten voor een heemkundig onderzoek. OH., 38, 1984, pp. 167-169.
196. SIMON (F.). Schoolgeschiedenis. De stand van het historisch onderzoek: kritische bemerkingen. OH., 38, 1984, pp. 156-167.
197. SIMON (F.). en DE CLERCK (K.). Een historische onderwijscollectie te Gent. In: Informatieblad van het Min. van Nationale Opvoeding, XVIII, 1983, nr. 2, pp. 1-11.
198. TRIO (P.). Financiering van universiteitsstudenten in de late middeleeuwen. OAM., 38, 1984, pp. 141-150.

Zie nr. 162.

V. TAAL- EN LETTERKUNDE

a. algemeen

199. GYSSELING (M.). Van concubine naar heks. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 70-71.
200. MANTOU (R.). Le vocabulaire des actes originaux rédigés en français dans la partie flamingante du comté de Flandre (1250-1350). Top., 56, 1982, pp. 134-174.
201. N.N. F.J. VERDOODT publiceert uitgebreide Boon bibliografie. NGA., 25.5.1984.

Zie nr. 8.

b. toponymie

202. DEVOS (M.). Bunder voor "woest of onvruchtbaar land". Naamk., 16, 1984, pp. 93-104.
203. GYSSELING (M.). Prehistorische waternamen. Top., 56, 1982, pp. 35-58.
204. VAN DURME (L.), Toponymie en archeologische prospektie. Naamk., 17, 1985, pp. 366-375.

c. dialectologie

205. DE COCK (L.). Dialectologie en volkskunde. De viool en de vink: een "case study" van onomatopeeën en Vlaams-Waalse betrekkingen. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 30-34.
206. GOOSSENS (J.). Oogst-oest-augustus. Naamk., 16, 1984, pp. 135-145.
207. SMOLDERS (P.). Vakwoordenlijst van de windmolen,

opgetekend door Van Heuverswijn A., in Zuid-Vlaanderen in 1890. ME., 12, 1984, pp. 386-94.

208. TAELDEMAN (J.). Nevelse "kadeisters" (= dadels) en hun Oostvlaamse konkurrenten. LN.b., 15, 1984, pp. 165-174.

209. TAELDEMAN (J.). Wat familienamen ons kunnen leren over onze streek van herkomst. LN.B., 15, 1984, pp. 235-247.

210. VAN DER EECKEN (G.). Schellebels volkswoordenboek. S., 9, 1984, pp. 25-31, 53-60, 101-121.

211. VAN HERREWEGHEN (G.). Taal van bij ons. Davidsfondsklokje Roosdaal, 10de extranr., 1984, 69 p.

VI. FAMILIEGESCHIEDENIS

a. algemeen

212. DERVEAUX (R.). De raadpleging van akten betreffende de staat van personen, in het bezit van openbare besturen. VS., 20, 1984, pp. 57-64.

213. LINDEMANS (L.). Voorouders in de middeleeuwen. Brussel, R. Neyberglaan 118, 1984, 149 p.

214. ROELANDT (J.). Over bastaards, VS., 20, 1984, p. 123-130.

215. VAN OVERSTRAETEN (J.). Wat betekent mijn familienaam? VS., 20, 1984, pp. 28-31, 54-56, 106-108, 208-210, 267-270, 347-350, 395-397, 440-442, 476-478, 526-528.

216. WILLAERT (C.). Demografie en familiegeschiedenis. VS., 20, 1984, pp. 465-475, 529-533.
Zie nr. 209.

b. families en personen

217. COLPAERT (H.). Th. A. Mann (1735-1809). Een biobibliografische studie. M.KVAB.L., 46, 1984, nr. 3, pp. 39-119.

218. DESMET (G.). Het was een Dhondt van Melle! HVG., 1984, nr. 18, pp. 391-395.

219. VAN DER EECKEN (G.) en MELCKENBEECK (B.). Een en ander in verband met de familie Bette, heren van 2/3 van Schellebelle en Wanzele. S., 9, 1984, pp. 61-71 + stamboom.

220. VANWELDE (A.). Tableaux synoptiques des Van Welden: flandre orientale: résumé synoptique. Brussel, A. Vanwelde, 1982.

221. VERSTREPEN (C.). Généalogie de la famille Herregodts

du village de Deftinge en Flandre Orientale (1612-1870). Brussel, 1984, 78 p. (gepolycopieerd).

VII. WETENSCHAPPEN

a. cartografie

222. CABUS (P.). The district plans in Flanders: an instrument for the urbanisation policy? BAS., 53, 1984, nr. 1, pp. 49-62.
223. SCHONAERTS (R.). Popp et l'évolution du cadastre en Belgique. Géomètre, 1981, pp. 48-77.

b. geneeskunde

224. CARLIER (B.). La peste dans nos régions. Louvain-médical, 101, 1982, pp. 441-449.
225. DE MOULIN (D.). Van Cruydtdranck tot chemie. De geschiedenis van het geneesmiddel. Natuur en techniek, 52, 1984, pp. 86-101.
226. DE WEVER (A.). L'histoire du statut des médecins. L'Hôpital Belge, 25, 1982, nr. 160, pp. 26-29.
227. SONDERVORST (F.A.). Geschiedenis van de geneeskunde in België. St.-Stevens-Woluwe, Elsevier. 1981, 316 p.

c. fauna en flora

228. GIJSELS (H.), e.a. Inventaris van de natuurreservaten in Vlaanderen: een kritische doorlichting. AARD., 8, 1984, pp. 197-223.

VIII. VOLKSKUNDE

a. gebruiksvoorwerpen, werktuigen, huisraad

229. DAVID (J.). De kar met hangbodem. ESB., 67, 1984, pp. 224-227.
230. DEVLIEGHER (L.). Over de oude driewielkar. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 41-44.
231. MINNAERT (W.). De Doe(t)s of Doesj, een bijna vergeten voorwerp. M.hH., 4, 1984, pp. 24-26.
232. MINNAERT (W.). De eetvork of "frinket": historiek en benaming. M.hH., 4, 1984, pp. 6-7.
233. MINNAERT (W.). De waterketel of moor: een neger op het vuur. M.hH., 4, 1984, pp. 67-68.
234. VAN KEYMEULEN (J.). Het ambacht van de kuiper. OVZ., 58, 1983, pop. 187-200.

b. sagen, legenden

235. DE LANGE (S.). Sagen en volkse verhalen in de Vlaamse Ardennen. Diggie, driem. tijdschrift, 10, 1984, nov., pp. 7-29.
236. DE VUYST (J.). Volksliederen uit het Zottegemse. In: De Zutter (W.P.). e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 45-48.
237. D'HAEZE (L.). Spoken en heksen in het Oudenaardse. Oudenaarde, Archief en VVVM., 1984.
238. GIELEN (G.). Zo ontmaskerde men duivelse heksen. ATT., 37, 1984, nr. 12, pp. 33-37.
239. HOEBEKE (G.). Kom binn'n in zet aa bij. Sagen, geneeskunde en liedjes verteld en gezongen door ons volk. Wachtebeke, Heemk. kring "oud-Wachtebeke". Jaarboek, 1984, pp. 105-159.
240. MARTIN (F.). De liedjeszanger als massamedium. Straatzangers in de achttiende en negentiende eeuw. TG., 97, 1984, pp. 422-446.
241. ROECK (A.). Onze historische sagen: enkele beschouwingen. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 115-118.
242. ROSIER (K.). Sprookje dat te Geraardsbergen verteld werd. CNC., 1984, nr. 27, pp. 15-16, nr. 31, pp. 13-14.

c. molens

243. BAUTERS (P.) en GOEMINNE (L.). De oudste Vlaamse windmolens. Bronnenvermeldingen van windmolens in het graafschap Vlaanderen in de 12de en 13de e. Informatiebrochure 3. Gent, Provinciebestuur, 1984, 15 p.
244. DE SCHEPPER (J.). The Care of Windmills in Flanders. Gent, VVIA, 1984, 32 p.
245. GOEMINNE (L.). Konstruktie van de Vlaamse staakmolen vóór 1400. ME., 12, 1984, pp. 353-55.
246. HUYS (P.). Over de naamgeving van windmolens. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 79-83.
247. N.N. Aanvullingen en verbeteringen bij het werkdocument "wind- en watermolens in de provincie O-Vl.". Ons Molenheem, 1984, pp. 105-110, 115-116.
248. WEEMAES (F.D.M.), e.a. De ontwikkeling van de ijzeren en stalen molenroeden in Nederland en België. ME., 12, 1984, nr. 3, pp. 1-100.

Zie nr. 207.

d. volksgebruiken

249. FDS. Uit een oudt boeckxken... Z.N., 44, 1984, nr. 1. (oude recepten uit boek van dokter Beauvillard).
250. PEETERS (E.). De zotskappen zijn er weer. ATT., 37, 1984, nr. 5, pp. 43-45. (over karnaval).
251. TEMMERMAN (D.). Verzameling nuttige recepten. S., 9, 1984, pp. 19-24. (huishoudelijke en andere tips).
252. VAN HAGELAND (A.). Evolutie van een levend volksgebruik: Sint-Maartensviering nu. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 159-164.

e. sport en spel

253. DE VROEDE (E.). Nationaal volkssportmuseum over de vinkensport. Nieuwsbrief van de Vlaamse volkssportcentrale, 1984, nr. 2, pp. 8-10.
254. N.N. De vrome kick van vogelpik. Humo, nr. 2269, 1-3-1984, pp. 12-15.

f. algemeen

255. BOESMANS (A.). Huisdieren. Vk., 85, 1984, pp. 131-167.
256. GODFROID (St.). De plaats van het mechanisch orgel in het volksleven en in de volkskunst. Een terreinverkenning. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden. 1984, pp. 67-69.
257. ROECK (A.), e.a. Vlaamse volkscultuur: het traditionele volksleven. Culturele geschiedenis van Vlaanderen Deurne, Baart, 1982, 159 p.
258. THEUWISSEN (J.). Volkskunst en volkskundemusea. OKV., 22, 1984, nr. 2.
259. THEUWISSEN (J.). Vrijen en trouwen. Altijd opnieuw, steeds anders. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pop. 131-134.
260. VAN BOST (Fr.). Geschiedenis van de gebakvormen. Dr.. 8 dec. 1984, vol. 1, pp. 15-27.
261. VAN HAVER (J.). De herberg in het volksleven. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 165-169.
262. VANNOPPEN (H.). De streekdrachtenproblematiek in Oost-Vlaanderen. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 176-181.

Zie nr. 192.

IX. TOERISME

263. IJSCHOODT (H.). Grote route 5A-west Oostende-Ronse. Gids voor wandelaars. Antwerpen, Grote Routepaden, Van Stralenstr., 40, 1984, 96 p.
264. VAN REMOORTERE (J.). Lannoo's Weekendgids voor 52 tochten in België. Tielt, Lannoo, 1984.

X. GEMEENTEN

AAIGEM: zie nrs. 47, 55, 127, 633, 638.

265. EYKELBERG (L.). De Sint-Niklaaskerk van Aaigem; een beschrijving. MEM., 24, 1984, pp. 50-59.
266. HUYS (P.). Over de naamgeving van de windmolens. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 79-83.
267. N.N. Bevolkingsstatistieken, 1983. MEM., 24, 1984, p. 11.

AALST:

A. Geschiedenis (268-288).
B. Kunst en kultuur (289-311).
C. Families en Figuren (312-339).
D. Volkskunde (340-343).
E. Toerisme (344-349).

Zie nrs. 7, 17, 29, 44, 50, 51, 52, 54, 55, 77, 86, 105, 116, 127, 133, 144, 147, 153, 174, 180, 181, 183, 184, 185, 222, 250, 446, 461, 482, 537.

A. Geschiedenis

268. CATALOGUS ARCHIEF ALOSTANA, AALSTERSE TIJDSCHRIFTEN, AALSTERSE DOCUMENTATIE-MAPPEN. Uitgegeven door de Openbare bibliotheken van de stad Aalst. Aalst, 1984, 37 p.
269. CALLEBAUT (D.). De topografische groei van Aalst of hoe een zelhof een gebastioneerde stad werd. AB., 1983, nr. 255, pp. 227-249.
270. DE KEYZER (B.). Goud- en zilversmeden uit het graafschap Vlaanderen. OH., 38, 1984, pp. 170-172.
271. DEMEULEMEESTER (J.). Circulaire vormen in Oost-Vlaanderen. AB., 1984, nr. 259, 56 p.
272. DHONDT (L.). Een industrialiseringsplan voor Oudenaarde van 1785. Een economisch wondervoorstel in een tijd van neergang. Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde, van zijn Kastelnij en van den Lande tusschen Maercke en Ronne, deel XXI, 1e

en 2e aflev. Oudenaarde, jan. 1984, pp. 195-205.
273. Een eeuw vrijmetselarij in onze gewesten 1740-1840. Tentoonstelling A.S.L.K., 27 mei-31 juli 1983, catalogus, Brussel, 1983, 232 p.
274. GHYSENS (J.). Aalst in Vlaanderen. Aalst, Genootschap voor Aalsterse geschiedenis, 1981, 162 p.
275. GHIJSENS (J.). Spelemeien in de stad. Aalst, Genootschap voor Aalsterse geschiedenis, 1984, 159 p.
276. J.C.B. Den Nieuwen Aelsterschen Almanach. Le., 1984, nr. 12, pp. 25-31. (Bespreking van de inhoud van zo'n almanak anno 1784).
277. LENDERS (P.). L'héritage archivistique du Président des Etats de Flandre J.J.P. Vilain XIIII. Sa destruction par les autorités (1778). Etudes sur le 18e siècle, 10, 1983, pp. 127-152.
278. N.N. Aalst 1944. De Terugkeer van een bevrijder. NGA., 7.9.1984.
279. N.N. Rein D'Haese "Aalst is een fabriekstad gebleven in de slechte betekenis van het woord". NGA., 8.6.1984.
280. NOTERDAEME (J.). De ridders van Roden en hun bezittingen in Vlaanderen. JLR., 8, 1983, pp. 7-21.
281. STRYPENS (H.). Recurrenties inzake onderwijs in de Aalsterse geschiedenis. In: Strypens (H.) en Van der Poorten (J.-P.). Aalsterse agenda 1984.
282. TEMMERMAN (P.). Kadastrale kaart volgens P.C. Popp. M.hH., 4 1984, pp. 83-88.
283. VAN DEN STEENE (W.). Een tuchtstraf voor griffier Karel Broeckaert. L.A., 36, 1984, pp. 230-232.
284. VAN DER HEYDEN (A.). Oorlogskroniek II der stad Aalst. Aalst, Van der Heyden, 1984.
285. VAN DER HULST (J.). Opvattingen van Petrus Van Nuffel (Aalst 10 juli 1871 - Aalst 10 aug. 1939) oud-archivaris van de stad Aalst en historicus, omtrent archieven en geraadpleegde werken. VVAK., 11, 1984, nr. 1, pp. 13-16.
286. VAN DER HULST (J.). Wat de Fransman denkt of dacht over Aalst. VVAK., 11, 1984, p. 54 (uit dictionnaire géographique van Dudiette, anno 1804).
287. VAN DURME (L.). Dr. Gijsseling vindt verloren gewaande Aalsterse en Velzeekse charters terug. L.A., 36, 1984, pp. 225-229.
288. VERBESSELT (J.). De invloed van de abdijen op onze dorpen. ESB., 67, 1984, pp. 1-34.

B. Kunst en kultuur

289. BRIELS (J.G.C.A.). De Zuidnederlandse immigratie in de Noordelijke Nederlanden 1572-1630. Kunstbiografische sprokkelingen. BG., 67, 1984, pp. 25-61.
290. LIEVOIS (D.) en POTVLIEGHE (G.). Jan en Martinus Van Loo orgelmakers te Aalst. De orgelkunst, 7, 1984, nr. 3, pp. 3-40.
291. VAN DER HULST (J.). Aalsterse ambachtslui-kunstenaars in het instituut van Onze Lieve Vrouw-Waver. VVAK., 11, 1984, pp. 77-78 (Van den Eynde, Lemaître, Verhulst).
292. COURTEAUX (F.). Straten genoemd naar bewoners. VVAK., 11, 1984, pp. 76-77.
293. UYTTERSPROT (C.). Straatnamen XIII. VVAK., 11, 1984, pp. 48-54.
294. COURTEAUX (F.). De patroon van Bohemen op de houtmarkt. VVAK., 11, 1984, pp. 57-58.
295. DE JODE (M.). De Aalsterse kerkstraat heeft een uniek gebouwenpatrimonium. De Ader, 4, 1984, nr. 2.
296. DE JODE (M.). De kapel van de H. Geest. De Ader, 4, 1984, nr. 3.
297. FRANCOIS (G.). 't Begijnhof. VVAK., 11, 1984, pp. 71-73.
298. VAN DER HULST (J.). Aalst in het begin van de 20ste eeuw. Stadsbeelden. Aalst. J.v.d.Hulst, 1984. (6 kopergravures van G. Tailleur).
299. VAN DER HULST (J.). Het dak van het oud schoolgebouw van 1622 en van de Jezuïtenkerk van 1730 brandden uit. JO., 30, 1984, nr. 117, pp. 27-28.
300. N.N. Aalsterse drukkers na Dirk Martens tot einde 19de eeuw. VP., 23.3.1984.
301. N.N. Flanders 'printing te Aalst... Geslaagd of show? ZVK., 7, 1984, nr. 65, pp. 1-2 en 16-17.
302. N.N. Drie liederen. VVAK., 11, 1984, pp. 73-76 (van Catharinisten, Land van Riem en Voor Taal en Vrijheid).
303. N.N. Ruim zestig jaar Feestkomitee. VP., 2.3.1984.
304. N.N. Sanders Printing: de (oude) Gazet van Aalst. NGA., 18.5.1984.
305. N.N. V.V.A.K., 10 jaar jong. NGA., 3.8.1984.
306. CAUDRON (F.). 25 jaar Cantate Domino. Kontakt, St.-Maarteninst., juli 1984, nr. 124, pp. 22-24.
307. DEMUYNCK (W.). Kontakt sprak met Michael H. Ghijs over 25 jaar Cantate Domino. Kontakt, december 1984, nr. 125, pp. 15-19.
308. ROETS (A.). De schola cantate domino jubileerde. MT.,

55, 1984, pp. 142-44.

309. DEMUYNCK (W.). Marcel Van Spaendonck, 11 jaar S.M.I.: een terugblik. Kontakt, juli 1984, nr. 124, pp. 3-8.
310. DE GEYTER (W.). Muntverzamelaars zijn knettergek. NGA., 2-9-1984.
311. KIECKENS (L.) en UYTTERSPROT (C.). De catharinisten in de negentiende en twintigste eeuw. Aalst, H. Lefèvrestraat, 2, 1984, 274 p.

C. Families en figuren

312. DE MEESTER (E.). Campo Santo. Vooraanstaande figuren begraven op Campo Santo. Dr., 7 maart 1984, vol. 3, pp. 53-66.
313. MICHEM (F.). De parochiegeestelijkheid van de dekenij Deinze na het Ancien Régime. BGD., 51, 1984, pp. 195-254.
314. TRENTELS (M.). Dienstplichtigen van het Scheldedepartement. VS., 20, 1984, pp. 177-178.
315. DE PAEPE (P.). Wat geschiedenis rond de werf en een Aalsterse familie. Aalst, 1984, 67 p.
316. MOENS DE HASE (E.). Moens de Hase. P., nr. 230, pp. 111-112.
317. SPITAELS (R.). Stamboom van de familie Spitaels. Tr., 14, 1984, nr. 1, pp. 40-43, nr. 3, pp. 27-29.
318. MS. In memoriam Joseph Bosteels. JO., 30, 1984, nr. 116, pp. 23-25.
319. N.N. In memoriam H. Callebaut. NGA., 20.1.1984.
320. N.N. Het verhaal van een beeld van een man (Freddy Caudron). NGA., 11.5.1984.
321. DE BONDT (I.). In memoriam Dr. Lucien De Bondt, JO., 30, 1984, nr. 119, pp. 13-14.
322. N.N. Herdenking Stephan de Jonghe (1902-1933). JO.VL., 37, 1983, p. 230.
323. MS. In memoriam pater Luc De Paepe. JO., 30, 1984, nr. 117, pp. 18-19.
324. GUNS (R.). In memoriam Amand De Veylder. JO., 30, 1984, nr. 117, pp. 19-21.
325. MS. In memoriam deken Constant De Vos. JO., 30, 1984, nr. 118, pp. 19-21.
326. N.N. Grote leemte na overlijden van deken Constant De Vos. VP., 15.6.1984.
327. WILLEMS (C.). De acht zaligheden van deken De Vos. NGA., 15.6.1984.
328. VAN DER MIJNSBRUGGE (J.). In memoriam Rik De

Waegeneer. JO., 30, 1984, nr. 119, pp. 16-17.

329. N.N. 25 jaar cantinière of het verhaal van Emilienne. NGA., 7-12-1984.

330. CORTHALS (L.). E.H. Jozef Faes. Kontakt, april 1984, nr. 123, pp. 9-11.

331. VAN LANGENHOVE (R.). Frans Linthout, grenadier van Napoleon. St.-Lievens-Esse, Zavelstraat, 47, 1984, 68 p.

332. J.C.B. Wie was Jean Moens? Le., 1984, nr. 12, pp. 9-12.

333. UYTTERSPROT (M.). Dokter François Monfils (1828-1903). VVAK., 11, 1984, pp. 38-41.

334. N.N. De voorouders van de 80-jarige minister Ludovic Moyersoen. VP., 17.8.1984 en 24.8.1984.

335. N.N. Ludovic Moyersoen, 80 jaar. N.G.A., 7.9.1984.

336. SACRE (A.). Antonius en Jan Frans Sacré, wereldberoemde horlogemakers-mechanici, hun ascendenten en descendenten. VVAK., 11, 1984, pp. 91-97.

337. DE BRUYN (J.-M.). In memoriam Jozef van den Bergh. JO., 30, 1984, nr. 116, pp. 17-18.

338. WILLEMS (C.). In memoriam Albert Van Neck. JO., 30, 1984, nr. 118, pp. 17-18. (Zie ook NGA., 3.8.1984).

339. MARIS (A.). Het geslacht Vilain XIIII in vogelvlucht. Verbond van de kringen voor heemkunde in Oost-Vlaanderen. Contactblad, 8, 1984, nr. 3, pp. 4-7.

D. Volkskunde

340. Aalst carnaval, 21-02-1982: hoogdagen van humor en satyre. Aalst, Stadsbestuur, 1982, 20 p.

341. BIJN (F.). St. Kristoffel. Vita, cultus, ikonografie. Katalogus tentoonstelling. Deurle, 1-30 sept. 1984. JLR., 13, 1984, pp. 1-166.

342. DENEWET (L.). Ontstaan, verspreiding en struktuur van de stenen achtkantige bovenkruiers in België. ME., 12, 1984, pp. 357-377.

343. VAN HAGELAND (A.). Evolutie van een levend volksgebruik: Sint-Maartensviering nu. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 159-164.

E. Toerisme

344. Aalst, plezante stad. Aalst, Dienst voor toerisme, 1984, 12 p.

345. GIELEN (G.). De 101 km rondom Aalst. ATT., 37, 1984, nr. 11, pp. 55-58.

346. KERCKHAERT (N.), e.a. Aalst en de Faluintjesstreek.

FO.VL., 33, 1984, pp. 88-95.
347. VAN SEVEREN (G.). Ajuinen en hoppekeesten. FO.VL., 33, 1984, pp. 86-87.
348. Volkssportroute Dirk Martens. Aalst, Stadsbestuur, 1982, 12 p.
349. WILLEMS (C.). De Dender en zijn Vlaamse steden Geraardsbergen, Ninove, Aalst, Dendermonde. Brussel, Artis-Historia, 160 p.

AMOUGIES: zie nrs. 15, 49, 86.
350. VAN DE KONIJNENBURG (R.). Mesolitische vindplaatsen uit de streek van Ronse. ARI., 33, 1984, pp. 195-202.

APPELTERRE-EICHEM: zie nrs. 48, 52, 86, 127, 184, 266.
351. N.N. Wildermolen weldra opgeknapt. NI., 7, 1984, juni p. 8.

ASPELARE: zie nrs. 48, 52, 184, 633.

BAAIGEM: zie nrs. 45, 86.
352. VANDERMEERSCH-LANTMEETERS (E.) en NAECHTERGAELE (F.R.). Onze kwartierstaat: Jan Thienpont S.J.. VS., 20, 1984, pp. 87-89.

BAARDEGEM: zie nrs. 27, 153, 185, 246.
353. DE GRYSE (Ph.). Streekgenoten met de pen. Proeve van bibliografie van alle auteurs uit de vroegere "Roede van Tielt". RT., 15, 1984, nr. 3-4, pp. 2-179.
354. MOORTGAT (E.). Uit het parochiearchief van Baardegem. ESB., 67, 1984, p. 216.

BALEGEM: zie nrs. 52, 86, 163, 266, 288, 352, 573, 638.
355. BAUWENS (J.). Zuid-oostvlaams molennieuws. LMO., 6, 1984, nr. 3, pp. 20-24.
356. BOURGEOIS (J.), e.a. Kroniek district E (1978-80). He., 24, 1984, pp. 146-163. (Over archeologische vondsten).
357. N.N. In memoriam Roger De Brock. JO.VL., 37, 1983, p. 237.
358. N.N. Molenaktualiteiten. ME., 12, 1984, pp. 334-338.

BAMBRUGGE: zie nrs. 127, 267, 288.
359. COLEN (J.). Bijdrage tot de geschiedenis van Bambrugge. Bambrugge, 1984, 150 p.
360. DE VUYST (J.). Getuigenissen over de schoolstrijd van 1879-1884 te Erpe-Mere. MEM., 24, 1984, pp. 65-74.

BEERLEGEM: zie nrs. 86, 266, 280, 356.

BERCHEM: zie nrs. 47, 86, 185, 237.
361. HANTSON (E.). Hantson. VS., 20, 1984, p. 547.

362. DECRITS (M.). Prijsschatting van een houten korenwindmolen te Berchem (Kluisbergen). ME., 12, 1984, pp. 413-417.

BOELARE: zie nrs. 47, 55.

BORCHTLOMBEEK: zie nrs. 52, 288.

363. HOLEMANS (H.). Wind- en watermolens in de provincie Brabant. Nieuwkerken, studiekring Ons Molenheem, 1984, 100 p.

364. VAN HERREWEGHEN (G.). Oude Roosdaalse bidprentjes. DFR., 16, 1984, pp. 51-58, 69-72, 103-106, 135-138.

365. VRANCKEN (J.). Het doopregister van Eizeringen 1798 tot 1807. LE., 1984, pp. 217-224.

BORSBEKE: zie nrs. 47, 54, 86, 127, 313, 638.

366. GENIETS (G.). In memoriam Charles De Vuyst. JO., 30, 1984, nr. 116, p. 20.

BOTTELARE: zie nrs. 47, 53, 280, 638.

367. BULCAEN (R.). Bedevaart naar de H. Moeder Anna te Bottelare (1732-1982). Derlike, 4, 1981-82, pp. 106-118.

368. DE BAETS (A.). De kastelen van Kwatrecht. "De Bueren" of het vroegere "Ter Elst". Ter Camere. HVG., 1984, nr. 17, pp. 347-355 en nr. 18, pp. 379-389.

BRAKEL: zie nrs. 55, 86, 262.

369. DE BECK (F.). Het Brakel "Matressenschooltje" in de Pontstraete. Het Volk, 10-5-1984.

370. TREKKER (R.). Diggie in Brakel. Een beest van een boerderij. De Rode Vaan, 63, 1984, nr. 34, p. 10.

BURST: zie nrs. 55, 127, 266, 267, 281, 341.

DEFTINGE: zie nrs. 47, 48, 221, 266, 638.

DENDER: zie nrs. 45, 55, 249.

DENDERHOUTEM: zie nrs. 48, 52, 55, 86, 127, 163, 184, 185, 633.

371. HUYLEBROEK (E.). Denderhoutem. Omheen onze kerk zowat 150 jaar geleden. M.hH., 4, 1984, pp. 35-39, 61-66.

372. HUYLEBROEK (E.). Denderhoutem: wie was 1e notaris? M.hH., 4, 1984, pp. 76-79.

373. LIEVENS (R.). Denderhoutemse buitenpoorters van Aalst en Geraardsbergen. M.hH., 4, 1984, pp. 8-12.

374. REDANT (G.). Het groot-Haalterse dialect. M.hH., 4, 1984, p. 88.

DENDERLEEUW: zie nrs. 55, 86, 127, 184, 185, 205, 365.

375. DE BACKER (G.). Robert, den berremiester van de plesi.

DI., 1984, juni-juli p. 25.
376. DE METSENAERE (W.). Een Denderleeuws gezegde: "Mispakt, zei Petje Kabas". DI., 1984, mei p. 20.
377. DE NEEF (J.). In memoriam Z.E. Heer pastoor De Brouwer. Le., 1984, nr. 12, pp. 1-3.
378. N.N. In memoriam pastoor J. De Brouwer. Geschiedkundige die leefde voor Vlaanderen en zijn geloofsovertuiging. VP., 27-7-1984.
379. N.N. In memoriam E.H. J. De Brouwer. Li., 8, 1984, nr. 1, p. 2.
380. N.N. In memoriam E.H. Jozef De Brouwer. M.hH., 4, 1984, pp. 45-49.
381. DE VOS (A.) en STOCKMANS (L.). Ere-pastoor Jozef De Brouwer bekroond met de "Frans De Potter-Jan Broeckaert-prijs". L.A., 36, 1984, pp. 206-224 (met o.m. in memoriam).
382. DE WINTER (E.). 100-jarige Achiel Quintijn... Aan verjonging toe. DI., 1984, mei. pp. 3-4.
383. D'HOE (E.O.). De stamzate D'Hoe. ESB., 67, 1984, pp. 451-470.
384. GAVEL (J.). Geplande rijskweg N208. De duurste privaat oprit van West-Europa. De Rode Vaan, 63, 1984, nr. 31, pp. 4-6.
385. VENNEMAN (R.). Joannes, een vondeling der commune. Heem- en oudheidkundige kring, Berlare, 1, 1983, nr. 2, pp. 8-16. (familie Lion).

DENDERWINDEKE: zie nrs. 48, 52, 86, 127, 138, 184, 185, 239, 288.

386. N.N. Molen. LMO., 6, 1984, nr. 12, p. 92.

DIKKELE: zie nrs. 47, 138.

DIKKELVENNE: zie nrs. 47, 86.

EDELARE: zie nrs. 156, 237, 266.

ELENE: zie nr. 358.

387. N.N. Molen. LMO., 6, 1984, nr. 6, p. 48.

ELST: zie nrs. 86, 266, 352.

ENAME: zie nrs. 47, 54, 55, 153, 156, 187, 194, 266, 280, 281.

388. CALLEBAUT(D.). Het castrum van de mark Ename. AB., 1984, nr. 258, pp. 102-106.
389. CALLEBAUT (D.).Tweede opgravingscampagne te Ename. Handelingen van Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde; van zijn Kastelnij en van den Lande tusschen Maercke en Ronne, deel XXI, 1e en 2e aflev.

Oudenaarde, jan. 1984, pp. 210-215, 3 ill.

390. Luc. Stopplaatsen Ename en Welden defintief afgeschaft. Plus, 1, 1984, nr. 20, p. 7.

EREMBODEGEM: zie nrs. 44, 55, 59, 86, 127, 144, 149, 153, 201, 293, 341, 374, 638.

391. DE BROUWER (J.). Groot-Aalst. Geschiedkundige verhandeling met inventarisatie van zijn straten en gebouwen. 3. Erembodegem, Aalst, Genootschap voor Aalsterse geschiedenis, 1984, 395 p.

392. N.N. "Blijf jong Erembodegem" juicht om 25-jarig bestaan. VP., 14.9.1984.

393. N.N. Fanfare niets zonder arbeid. Trouw en Eendracht. Anderhalve eeuw aktief te Erembodegem. VP., 15.6.1984.

394. N.N. 110 jaar geleden werd te Erembodegem werkmanpoëet Fons Van de Maele geboren. VP., 20.1.1984.

395. TEMMERMAN (A.) De wijknaam Terjoden. M. hH., 1984, pp. 2-5, pp. 27-32, 58-60, 80-83.

396. WALCKIERS (B.) Van Meiseniersbloed. ESB., 67, 1984, pp. 71-72.

ERONDEGEM: zie nrs. 47, 267, 360.

397. DE BOECK (D.) Herinneringen bij een oude foto... Erondegem: de klas van zuster Veronique in 1907. MEM., 24, 1984, p. 19.

ERPE: zie nrs 36, 86, 153, 185, 262, 267, 269, 332, 360.

398. BAVAY (L.). 25 jaar heemkunde. Een terugblik. MEM., 24, 1984, p. 61-64.

399. DE BOECK (D.). Enkele aanvullende gegevens over het onderwijs te Erpe vóór 1800. MEM., 24, 1984, pp. 29.

400. DE BOECK (D.). Herinneringen bij een oude foto... een ossepan te Erpe. MEM., 24., 1984, p. 29.

401. DE BOECK (D.). Sprokkelingen. MEM., 24, 1984, p. 38 (onderscheidingen voor daden van moed en opoffering aan Henricus Michiels en Leander d'Haese, 1834 en 1836).

402. DE MOL (R.). Contracten in verband met helftwinning te Erpe in de zestiende eeuw. MEM., 24., 1984, pp. 74-77.

403. DE VUYST (J.). Marktzangersliederen uit Erpe-Mere. Erpe-Mere, heemkundige kring, 1984, 158 p.

404. DE VUYST (J.). Het marktzangerslied in Erpe-Mere. Kataloog van de tentoonstelling op 21-23 sept. 1984, 8 p.

405. KEPPENS-BOGAERT (M.-L.). In memoriam Urbain Bogaert. JO., 30, 1984, nr. 118, pp. 16-17.

406. N.N. Over bolders en bolspel te Erpe. MEM., 24, 1984, p.18.

407. VAN DE SIJPE (W.). In memoriam Emiel Nijs. JO., 30, 1984, nr. 119, pp. 11-12.
408. VAN SANDE (W.). De Rijck. VS., 20, 1984, p. 219.

ERWETEGEM: zie nrs. 54, 86, 266, 342, 633.

409. VAN DEN BREMT (P.)., e.a. De Steenbergse bossen te Erwetegem en St.-Goriks-Oudenhove. RMLZ., 1984, nr. 11.
410. WATTE (F.). Erwetegem. Jaarboek Zottegemse culturele kring, 27, 1984, 480 p.

ETIKHOVE: zie nrs. 7, 187, 204, 266, 313, 352, 353, 638.

411. BROU (W.) en BROU (H.). Nos pierres et leurs légendes. Brussel, 1979, 223 p.
412. FOUQUART (S.). De familie Van Overmeeren van Etikhove en de scheepsramp met het grootste schip ter wereld de "Titanic". ARI., 33, 1984, pp. 193-194.

EVERBEEK: zie nr. 638.

GAVERE: zie nrs. 47, 54, 55, 68, 86, 152, 266, 313, 356.

GENTBRUGGE: zie nrs. 47, 55, 185, 266, 280, 312, 341, 353, 356.

413. DESEYN (G.). De oorsprong van de industriële papierproduktie in onze gewesten en in het bijzonder te Gent. VIAT., 2, 1984, nr. 3, pp. 15-21.
414. M.C.L. Vondstmeldingen. SA., 8, 1984, nr. 3, pp. 61-63. (over archeologische vondsten).
415. N.N. Beknopte geschiedenis van het oude Gentbrugge. TLR., 1984, nr. 46.
416. PATOOR (W.). Straatnamen te Gentbrugge. TLR., 1984, nr. 48.
417. PATOOR (W.). De Koninklijke muziekmaatschappij De Neerschelde Gentbrugge, JLR., 8, 1983, pp. 78-103.
418. SORGELOOSE (W.). Germain Janssens, een hedendaags kunstenaar van bij ons. Heemkundig nieuws, contactblad heemkundige kring "Oost-Oudburg", 12, 1984, nr. 6, pp. 5-10.
419. WAEYTENS (G.). Overwegingen bij het boek van prof. Dr. Leon Elaut: "mijn memoires, van Keiberg tot Blandijnberg". JLR, 8, 1983, pp. 27-63.
420. WAEYTENS (G.). Wandeltocht 2 doorheen Gentbrugge. De coninckxdonck route. TLR., 1984, nr. 45.
421. WAEYTENS (G.), PATOOR (W.) en VAN DAMME (R.). Geschiedenis van Gentbrugge. TLR., 1984, nrs. 45, 46, 47, 48.

422. WALTENIER (G.). Les quartiers d'ascendance de Louis Vander Swaelmen (1883-1929). IG., 1984, nr. 229, pp. 40-44.

GERAARDSBERGEN: zie nrs. 44, 52, 53, 54, 55, 86, 115, 119, 127, 140, 144, 149, 152, 153, 184, 185, 188, 190, 205, 221, 222, 242, 281, 313, 317, 349, 413, 567.

423. A.S.G. 125 jaar gas in Geraardsbergen. Het Nieuwsblad, 21-5-1984.

424. ASG. Nederlandse aandacht voor fabriek in Geraardsbergen. De Gentenaar, 3 en 4 nov. 1984.

425. COPPENS (M.), e.a. Catalogus van de tentoonstelling: Geraardsbergse Chantillykant (21 april-6 mei 1984), Koetsenhuis te Geraardsbergen. Geraardsbergen, 12 p.

426. COPPENS (M.). Geraardsbergse Chantillykant. Geraardsbergen, 1984, 162 p.

427. DE CHOU (F.). Hoeft Geraardsbergen nieuw wapenschild en nieuwe stadsvlag? VA., 46, 1984, nr. 44, p. 7.

428. DE CHOU (F.). Manneken-Pis troef te Geraardsbergen. VA., 46, 1984, Nr. 33 p. 6.

429. DE CHOU (F.). Stadsherwaardering Geraardsbergen. Een dringende noodzaak. VA., 46, 1984, nr. 12 p. 1 en 6.

430. DE CHOU (F.). Tentoonstelling en publicaties. Geraardsbergse chantillykant. VA., 46, 1984, nr. 14 p. 6.

431. DE ROUCK (G.). Geraardsbergen en Zottegem... ook nog Vlaamse Ardennen? ZVK., 7, 1984, nr. 69, p. 3.

432. EYLENBOSCH (E.). Flickiercaes en Leycaes. Twee middeleeuwse kaassoorten op de voedzame tafel van onze voorouders. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 52-54.

433. GEERTS (O.). Geraardsbergen, parel der Vlaamse Ardennen. CNC., 1984, nr. 29, pp. ..., nr. 30, pp. 13-14.

434. Geraardsbergen 1859-1984. Historiek van 125 jaar gasbedeling. Geraardsbergen Intergem, 1984, 61 p.

435. GILLIS (M.). De Geraardsbergse mattetaart: een echte lekkernij. ZVK., 7, 1984, nr. 66, p. 19.

436. GODFROID (S.). De familie Hooghuys te Geraardsbergen: draaiorgelbouw in Vlaanderen. Gent, koninklijke bond der Oostvlaamse volkskundigen, 1983, 40 p.

437. MAAS (J.). Gedeponeerde merken van lucifersfabrieken te Geraardsbergen tussen 1883 en 1940. Vonkvrij, 1984, nr. 55.

438. N.N. De instrumentenbouw van Geraardsbergen. Catalogus tentoonstelling Dunhill distinction, industriële archeolo-

gie. Prijs 1983. Brussel, 1984.

439. N.N. Lucifersfabriek gesloopt? Vonkvrij, 1984, nr. 59.
440. N.N. Postkaarten uit de verzameling van Flamant J. CNC., 1984, nr. 25, pp. 5-6.
441. N.N. Tijd en de socialistische familie. Robert Stevens. VA., 46, 1984, nr. 26, p. 5 (militant).
442. RUIZ (A.). Tijd en de socialistische familie. Petrus Batselier. VA., 46, 1984, nr. 16 p. 4 (militant).
443. RUIZ (A.). Tijd en de socialistische familie. Van Trimpont Rafaël. VA., 46, 1984, nr. 22 p. 4 (militant).
444. RUIZ (A.). Tijd en de socialistische familie (over tabak en sigarenmaaksters). VA., 46, 1984, nr. 25 p. 8.
445. N.N. Een woordje over chantillykant of Geraardsbergse kant. ZVK., 7, 1984, nr. 64 p. 3.
446. STRIJPENS (H.). Aardappelziekte en economische crisis in Vlaanderen. Hongersnood in Geraardsbergen: 1845-1850. In: Strijpens (H.). en Van der Poorten (J.-P.), Aalsterse agenda 1984.
447. VAN DE KERCKHOVE (M.). De Lessensestraat. CNC., 1984, nr. 30, pp. 7-8.
448. VAN DE KERCKHOVE (M.). Oud-Geraardsbergen: de Karmelietenstraat. CNC., 1984, nr. 31, pp. 9-10.
449. VAN DEN BOSSCHE (H.). Restauraties. Geraardsbergen, westvleugel van de voormalige St.-Adriaansabdij. Monumenten en Landschappen, 3, 1984, nr. 1. Binnenkrant, p. 6.
450. VAN DE WIEL (C.). Kartuizerdocumenten van 1335 tot 1796. OGE., 58. 1984, pp. 374-387.
451. VAN PASSEN (R.). Zevende zonen en consorten. In: De Zuttér (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 182-189.
452. VERVAECKE (J.). Geraardsbergen. ATO., 90, 1984, nr. 10, pp. 4-7.
453. WALRAET (L.). De ontvolking gezien door de S.P. VA., 46, 1984, nr. 19, p. 6; nr. 21, p. 6.

GIJZEGEM: zie nrs. 127, 185, 281, 293, 633, 638.

GIJZENZELE: zie nr. 573.

GODVEERDEGEM: zie nrs. 54, 288, 341.

GOEFERDINGE: zie nrs. 48, 317, 413.

454. GERITS (J.). Constantijn Huygens jr. in Vlaanderen, Brabant en het Land van Loon. OH., 38, 1984, pp. 9-12.

GONTRODE: zie nrs. 47, 138, 218, 280.

GRIMMINGE: zie nrs. 221, 266.

GROTENBERGE: zie nrs. 54, 86.

HAALTERT: zie nrs. 47, 54, 55, 86, 127, 236, 266, 282, 313, 317, 374, 377, 378, 379, 380, 381, 383.

455. DE BROUWER (J.). Uitspraken begin 17de eeuw (vonnissen rechtbank). M.hH., 4, 1984, p. 15, p. 26.
456. DE LOOSE (W.). Bij de restauratie van de beschermde kapel van O.L.V. ter Heyden. M.hH., 4, 1984, pp. 50-52.
457. MEGANCK (L.). De zalige stonden van een soms verloren uur. Bloemlezing uit het dichtwerk van Victorien Vande Weghe (1834-1900). Haaltert, heemkundige kring, 1984, 136 p.
458. REDANT (G.). Beelden uit mijn kinderjaren M.hH., 4, 1984, pp. 16-19, pp. 40-44.
459. REDANT (G.). In memoriam Eerwaarde Br. August (Jozef Heyman). M.hH., 4, 1984, p. 71.
460. TEMMERMAN (A.). Guldensporenkomiteit van Haaltert (1935). M.hH. 4, 1984, pp. 22-23.
461. VAN CROMPHAUT (O.). Haaltert in het Aalsterse oorkondenboek. M.hH., 4, 1984, pp. 73-75.
462. W.D.L., Brandbestrijding te Haaltert begin vorige eeuw. M.hH., 4, 1984, p. 5.

HELDERGEM: zie nrs. 55, 163, 374.

463. DE TROYER (R.). De kapel "De Kalvaar" te Heldergem. M.hH., 4, 1984, p. 52.
464. DE TROYER (R.). Klokkenhistorie te Heldergem. M.hH., 4, 1984, pp. 13-15.
465. DE TROYER (R.). Oud pastoreel huis en hof te Heldergem. M.hH., 4, 1984, pp. 72-73.
466. DE TROYER (R.). Vredesboom te Heldergem. M.hH., 4, 1984, p. 53.

HEMELVEERDEGEM: zie nr. 266.

HERDERSEM: zie nrs. 59, 127, 153, 185, 239, 288, 293, 346. 638.

HERZELE: zie nrs. 53, 54, 55, 86, 127, 148, 163, 341.

467. GAUBLOMME (A.). Gemotiveerde inzet voor de Herzeelse molens. LMO., 6, 1984, nr. 10, p. 76, nr. 11, p. 84.

HILLEGEM: zie nrs. 33, 47, 127, 185, 633.

HOFSTADE: zie nrs. 34, 86, 127, 148, 185, 269, 356.

468. DE FRUYTIER (M.). Het tolhuis op de buurtweg Lede-Hofstade. Le., 1984, nr. 12, pp. 4-8.

469. MS. In memoriam Dr. Honoré Vanderheyden. JO., 30, 1984, nr. 118, pp. 21-23.
470. SUYS (Y.). Een Merenaar vermoord te Hofstade. Het kruis langs de Pennebaan. MEM., 24, 1984, pp. 15-17.
471. UYTTERSPROT (M.). Paul d'Acosta, een vergeten Hofstadenaar, VVAK., 11, 1984, nr. 1, pp. 5-13. (= Karel Vandersloten, musicus).

HOREBEKE:
472: L.L.O. Thuis handschoenen maken om te vluchten uit de grootstad. Het Nieuwsblad, 26-7-1984.

HUNDELGEM: zie nr. 266.

IDDERGEM: zie nrs. 48, 138, 147, 184, 364.

IDEGEM: zie nrs. 185, 221.
473. GAHIDE (R.). Inventaire des archives communales d'Antoing. Brussel. A.R.A., 1984, 195 p. Onder nr. 3658 zitten 2 stukken betreffende de brandramp te Idegem op 12-13 juli 1852.

KERKSKEN: zie nrs. 47, 86, 127, 163, 282, 374.
474. PAUWELS (E.). Een Vlaamsch wonderkind. M.hH., 4, 1984, p. 20, pp. 32-34, pp. 53-58. (Constant Van Lul).

KLUISBERGEN: zie nr. 15.
475. VANMEERHAEGHE (F.). Dit was "La Moderne". Dit wordt "Sofinal"... Plus, 1, 1983, nr. 1, p. 4.

KWAREMONT: zie nr. 86.
476. BOCKSTAL (H.J.). De ere- en herinneringspenningen van de Kamer voor Handel en Nijverheid van Ronse en omgeving. ARI., 33, 1984, pp. 5-17.
477. Frans. Gies Cosijns. Plus, 1, 1984, nr. 29, p. 13.
478. RODEL. "Kwaremont, kunstenaarsdorp". Kluisbergen, 14, 1984, nr. 160, nr. 161, nr. 162. (Michel Leenknegt, Rogier Vercruysse, Gies Cosijns).
479. SIEGERT (J.E.). The Pessemier Portfolio. Garland, 1982, 150 p. (over familie De Pessemier).

LANDSKOUTER: zie nrs. 86, 280, 573.
480. VANMOERKERKE (J.) en SEMEY (J.). Circulaire structuur uit de metaaltijden te Moortsele-Uilhoek. HVG., 1984, nr. 17, pp. 357-362.

LEDE: zie nrs. 54, 55, 61, 86, 127, 182, 185, 218, 290, 313, 332, 411, 468, 638.
481. DE BROUWER (J.). Geschiedenis van Lede. Lede, Heemkundige kring, 1983², 702 p. (Anastatische herdruk van

1962).

482. DE FRUYTIER (M.). Stichting van de Davidsfondsafdeling Lede. Le., 1984, nr. 12, pp. 18-19.

483. DE NEEF (J.). Vervlogen ambachten: "La Lédoise". Le., 1984, nr. 12, pp. 32-39. (Vervaardigde "constateurs" voor de duivensport).

484. DE SWAEF (W.). Lede (O.-Vl.): waterput uit de late ijzertijd. ARC., 1984, nr. 1, p. 23-24.

485. DE SWAEF (W.). Restanten van een waterput opgegraven te Lede. VVAK., 11, 1984, pp. 89-90.

486. DE SWAEF (W.). Restanten van een waterput opgegraven te Lede. Le., 1984, nr. 12, pp. 23-24

487. D'HONDT (E.) en DROESSAERT (P.). "Het cappeleke van den Keyberch". Le., 1984, nr. 12, pp. 13-17.

488. J.C.B., Het kasteelken op de Dries. Le., 1984, nr. 12, pp. 20-22.

489. Fauconniersmolen te Lede-Oordegem. Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, kulturele dienst, brochure.

490. N.N. Fauconniersmolen te Lede-Oordegem. ME., 12, 1984, pp. 343-45. Zie ook VIAT., 2, 1984, nr. 3, p. 43.

491. VENNEMAN (R.). Onze toekomst kennen we niet, ons verleden kunnen we zoeken. Heem- en Oudheidkundige kring Berlare, 1, 1983, nr. 1, pp. 39-43 (familie Lion).

492. Het wijde wereldpad. Brochure wandelpad.

493. Het Zonnebroeckpad te Oordegem. Brochure wandelpad.

LEDEBERG: zie nrs. 7, 47, 127, 185, 313, 419.

494. N.N. Scheepswerven De Roose Ledeberg-Melle. VIAT., 2, 1984, nr. 4, p. 26.

495. WAEYTENS (G.). Geschiedenis van Ledeberg. TLR., 1984, nrs. 46, 47, 48.

LEEUWERGEM: zie nrs. 54, 86, 127, 185.

LEMBERGE: zie nrs. 47, 55, 368.

LETTERHOUTEM: zie nrs. 47, 127, 185, 280, 312.

LEUPEGEM: zie nr. 156.

496. Luc. Klasseringsaanvraag Leupegemse Nonnemolen en omgeving. Plus, 2, 1984, nr. 53, p. 3, nr. 59, p. 7.

LIEDEKERKE: zie nrs. 44, 45, 48, 52, 55, 68, 86, 148, 184, 363, 364, 383, 384.

497. COBBAERT (W.). Kloskant te Liedekerke. Liedekerke, 1984, 84 p.

498. DE RIJCK (J.). Historiek toneelkring De Waag. Info Liedekerke, 1984, nr. 10.

499. D'HOE (E.O.). De Wever. VS., 20, 1984, p. 172.

500. D'HOE (E.O.). Jeugdherinneringen van een Dilbekenaar. Antwerpen, V.V.F., 1984.
501. VAN NUFFEL (H.). Met een windmolen op reis. DFR., 16, 1984, pp. 3-8, 35-38.

LIEFERINGE: zie nr. 127.

502. N.N. Meewandelend te Lieferinge. KZ., 1984, nr. 11, p. 9.
503. N.N. Tentoonstelling Lieferinge. Mededelingsblad werkgroep leefmilieu voor Groot-Ninove, 6, 1984, nr. 3, pp. 19-20.

MAARKE-KERKEM: zie nrs. 47, 262, 266, 289, 411.

504. Geert. Maarke-Kerkem: wie houdt noveen voor Vincentkapel? Plus, 1, 1983, nr. 1, p. 13.

MASSEMEN: zie nrs. 7, 54, 55, 356.

505. MELKEBEEK (D.). Geschiedenis van Wetteren van de vroegste tijden tot A.D. 980. Tijdschrift voor heemkunde en geschiedenis Wetteren, 31, 1984, nr. 4, pp. 15-19.

MATER: zie nrs. 47, 55, 86, 156, 185, 194, 313.

506. VAN AVERBEKE (H.). De oude molen te Mater (bij Oudenaarde). Natuur- en stedeschoon, 53, 1984, nr. 5, pp. 20-21.
507. N.N. Molen van Mater. ME., 12, 1984, nr. 4, p. 286.

MEERBEKE: zie nrs. 48, 52, 86, 127, 184, 281, 288, 290, 364, 365, 396, 638.

508. DE MAESENEER (J.). Evolutie van het grondbezit te Meerbeke (1689-1835). LE., 1984, pp. 152-162.
509. N.N. De linde te Meerbeke. NI., 7, 1984, maart p. 8.
510. N.N. De linde ligt er. Aprilgrap werd werkelijkheid. KZ., 1984, nr. 3, p. 5.
511. RAES (O.). In memoriam Joseph Timmermans. JO., 30, 1984, nr. 118, p. 23-24.

MELDEN: zie nrs. 156, 194, 313, 599.

MELDERT: zie nrs. 86, 147, 153, 325, 346.

MELLE: zie nrs. 7, 39, 47, 53, 138, 218, 239, 271, 280, 281, 312, 313, 356, 368, 446, 494.

512. GERRITSEN (W.P.). Walewein van Melle (anno 1118) en de Oudnederlandse Arturliteratuur. Naamk., 16, 1984, pp. 115-134.
513. N.N. Herstelling aan het dak van de vroegere kerk van Melle. HVG., 1984, nr. 17, pp. 363-369.
514. N.N. Kwam er een onderpastoor bij? HVG., 1984, nr. 17, pp. 371-372.

MELSEN: zie nrs. 218, 280, 342.

515. DE COCKER (J.). Melsen gefusioneerd met Merelbeke. Het einde van 177 jaar gemeentelijke zelfstandigheid. JLR., 8, 1983, pp. 64-77.

MERE: zie nrs. 36, 55, 86, 127, 267, 313, 314, 358, 360, 398, 401, 403, 404, 408, 454, 470.

516. BAVAY (L.). Bijdrage tot de kerkgeschiedenis van Mere. De bemeubeling van de kerk tussen 1845 en 1870. MEM., 24, 1984, pp. 30-38.

517. DE VUYST (J.). Een politieke polemiek rond een missieweek te Mere. MEM., 24, 1984, pp. 17-18.

518. D'HOKER (A.). Herinneringen bij een oude foto... jubelviering van de KAV-Mere. MEM., 24, 1984, p. 80.

519. D'HOKER (A.). Meerse lotelingen na 1830. MEM., 24, 1984, pp. 1-9, 21-29, 41-49 (met beroepsstratificatie en alfabetisatie).

520. LIEVENS (D.). Mere: dialektwoorden, uitdrukkingen, zegswijzen. MEM., 24, 1984, pp. 10-11, 39, 60, 77-78.

521. N.N. Heemkundige kring Mere jubileert. VP., 25.5.1984.

522. VAN DEN BRULLE (M.). Tien jaar v.z.w. Vlaams centrum. ID., 8, 1984, nr. 1.

MERELBEKE: zie nrs. 47, 54, 55, 86, 152, 185, 280, 313, 353, 356, 515.

MESPELARE: zie nrs. 54, 86.

523. DE POTTER (F.) en BROECKAERT (J.). Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen. Vierde reeks: arr. Dendermonde: Appels, Mespelare, Oudegem, Schoonaarde. (Met bio-biliogr. nota's van G. Beirens) Appels, parochiale werken, 1982. (Anast. herdruk).

MICHELBEKE: zie nrs. 40, 86.

MOERBEKE: zie nrs. 127, 205, 288, 442.

524. STEVENS (W.). Van Moerbeke (Geraardsbergen) naar Aalter. Een korte geschiedkundige schets van de familie De Laeter. Land van de Woestijne, 7, 1984, nr. 1, pp. 6-16.

MOORSEL: zie nrs. 48, 54, 55, 70, 86, 127, 147, 153, 184, 236, 288, 290, 293, 346.

525. MS. In memoriam Jaak Van Oudenhove. JO., 30, 1984, nr. 116, pp. 21-23.

MOORTSELE: zie nrs. 86, 148, 480, 573.

MUNKZWALM: zie nrs. 54, 86, 163.

526. DE LELYS (E.). Joos. VS., 20, 1984, p. 404.

MUNTE: zie nrs. 55, 280, 512.

NEDERBOELARE: zie nrs. 86, 313.

NEDERBRAKEL: zie nrs. 45, 47, 53, 86, 221, 266, 317, 352, 355, 638.

527. BAGUET (P.). Invloed van de Franse taal op het Brakels (Nederbrakels) dialekt. Tr., 14, 1984, nr. 1, pp. 32-33, nr. 2, p. 23, nr. 3, p.21, nr. 4, p. 28.

528. BAGUET (P.). Slopers bezorgden de omgeving van het Brakels stationsplein een nieuw uitzicht. Tr., 14, 1984, nr. 2, pp. 29-31.

529. DEGRYSE (K.). Het archief van de congregatie der Gentse parochiepastoors. Brussel, A.R.A., 1984, 26 p.

530. FDS. De beiaard te Nederbrakel. Z.N., 44, 1984, nr. 3.

531. Robert. Germaine Maes, een "Nacht und Nebel"-gevangene uit het concentratiekamp Ravensbruck. Plus, 2, 1984, nr. 54, p. 24.

532. ROGGE (M.) en VELGHE (M.). Opgravingen van de K.U.L. in Zuid-Vlaanderen. VOBOV., 1984, nr. 14, p. 14. (Sporen van Romeins badgebouw en weg).

533. VAN DE MERGEL (F.). Brakelse schuttersgilden. Tr., 14, 1984, nr. 2, pp. 20-22, nr. 3, pp. 18-20, nr. 4, pp. 17-20.

534. VAN DE MERGEL (F.). De Diggiehoeve vroeger. Diggie, driem. tijdschrift, 10, 1984, nov., pp. 1-3.

535. VAN DE MERGEL (F.). Valkenbergse taart. Tr., 14, 1984, nr. 1 p. 31.

NEDERENAME: zie nrs. 47, 156, 194, 266, 385.

NEDERHASSELT: zie nrs. 86, 163, 184.

NEDERZWALM-HERMELGEM: zie nrs. 188, 194, 355.

NEIGEM: zie nr. 86.

NIEUWENHOVE: zie nrs. 45, 313.

NIEUWERKERKEN: zie nrs. 86, 127, 185, 239, 313, 638.

536. BEIRENS (J.). Nieuwerkerken en de Franse revolutie: een schets van de boerenkrijg en het gevolg hiervan voor Nieuwerkerken. Li., 8, 1984, nr. 1, pp. 3-8.

537. CHERRETTE (W.). Herbergen en bierverbruik te Nieuwerkerken: een sociale schets. VVAK,. 11, 1984, pp. 26-37.

538. DE VUYST (J.). Belastingen op turfputten te Nieuwerkerken. Li., 8, 1984, nr. 1, pp. 12-17.

539. F.d.S. Davidsfonds Nieuwerkerken: 12.10.1930 -13.10.51. Li., 7, 1984, nr. 3, pp. 43-58, nr. 4, pp. 77-78.

540. F.d.S. Het testament van Franciscus van Landuyt. Li., 8, 1984, nr. 2, pp. 23-28.

541. F.d.S. Inhuldiging van pastoor Oscar De Bisschop te Nieuwerkerken. Li., 8, 1984, nr. 1, pp. 17-19.
542. N.N. Het Nieuwkerkse barokorgel.Li., 8, 1984, nr. 2, p. 22.
543. ROBIJNS (L.). Memorieboek van Joannes en Franciscus Van Landuyt uit Nieuwerkerken van 1751 tot 1808, Li., 8, 1984, nr. 1, p. 2, 9, 12, nr. 2, pp. 34-38. (17de en 18de aflevering).

NINOVE: zie nrs. 35, 50, 52, 54, 55, 86, 127, 138, 153, 184, 185, 222, 281, 288, 290, 312, 349, 422.

544. DEMIL (C.). Door Sahara naar armste ziekenhuis ter wereld. De Standaard, 10.8.1984.
545. DEMIL (C.), e.a. En Ninof werd een karnavalstad. Een terugblik op 25 jaar karnaval. Ninove, (1984), 167 p.
546. DE ROEY (J.). Feest bij de premonstratenzers. ATT., 37, 1984, nr. 18, pp. 36-41.
547. DE VUYST (A.). August Liessens: 1894-1954-1984. NI., 7, 1984, sept. p. 1. (musicus en ere-burger).
548. DE VUYST (A.). Fernand Taverne veertig jaar geleden terechtgesteld. NI., 7, 1984, mei p. 1.
549. DE VUYST (A.). Ninove in 1906. NI., 7, 1984, maart pp. 14-15; sept. pp. 13-15.
550. DE VUYST (A.). Het postkantoor: oud en nieuw. NI., 7, 1984, februari p. 1.
551. DE VUYST (A.). Wie was Paul De Mont? NI., 7, 1984, januari, p. 11-12 februari, p. 13-14.
552. N.N. De Denderklok en de Tweede Wereldoorlog. DDK., 1984, 23-3 tot en met 28-12.
553. N.N. Frans Hemerijckx overleed 15 jaar geleden. NI., 7, 1984, okt. p. 1.
554. N.N. In Ninove staat een "technisch wonder". DDK., 1984, 4-5, 11-5, 18-5 (historiek Provinciaal technisch instituut).
555. N.N. Stijlvol inwijdingsfeest in het St.-Aloysiuscollege te Ninove. DDK., 1984, 1-6, 8-6.
556. N.N. Volkstelling 1981: eerste resultaten inzake Ninove. Mededelingsblad werkgroep leefmilieu van Groot-Ninove, 6, 1984, nr. 2, pp. 21-23, nr. 4, pp. 10-11.
557. N.N. Een weldoenster en een sieraad van onze stad: moeder Tiburce. DDK., 2-3-1984.
558. S.D. Ninovieters richten schijnwerpers op abdijkerk. NI., 7, 1984, april p. 15.
559. VAN DE WINKEL (G.). Beschrijvinge der Abbatiale kerck van de hh. Cornelius ende Cyprianus nevens Ninove (1779).

Tekstuitgave. An. Praem., 60, 1984, pp. 75-84.

560. VAN DE WINKEL (G.). De wortels van de Savooistraat. KZ., 1984, nr. 7, p. 5.

561. VAN DYCK (L.C.). Pour une histoire du généralat prémontré du cardinal de Richelieu. Les actes et correspondances du registre Deschamps (1635-1638). An. Praem., 60, 1984, pp. 256-288.

562. VAN ROSSEN (R.). Een kijk op Bruchtdam en Nederwijk. KZ., 1984, nr. 2, pp. 4-5.

563. WALTENIER (G.). Les quartiers d'ascendance de Louis Vander Swaelmen (1883-1929). IG., 229, 1984, pp. 40-44.

NUKERKE: zie nrs. 185, 261, 266.

OKEGEM: zie nrs. 48, 52, 55, 138, 184, 364, 383.

564. N.N. Even voorstellen: J.K.A.J.-Okegem. NI., 7, 1984, maart, p. 14.

565. N.N. Na Outer en Pollare krijgt ook Okegem een buurthuis. NI., 7, 1984, nov. p. 6.

566. TIMMERMANS (J.). Dienstencentrum te Okegem, DDK., 1984, 29-6.

567. VAN DER SPEETEN (J.). Gisleen Van Havermaet en zijn familie te Okegem. MO., 9, 1984, pp. 48-94.

568. VAN HERREWEGHEN (G.). Een Okegemse toenaam uit een Pamelse plaatsnaam. (o.m. familie De Boitselier). MO., 9, 1984, pp. 1-47.

569. VAN ISTERDAEL (H.). Cataloog bibliotheek en documentatiecentrum heemkring Okegem. Okegem, heemkring, 1984, 34 p.

ONKERZELE: zie nrs. 48, 266, 356, 411.

570. VAN MELLO (J.). Een geval van hekserij met moord te Geraardsbergen. Onkerzele in 1815. In: De Zutter (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden, 1984, pp. 172-175.

OOMBERGEN: zie nrs. 47, 54, 185, 312.

OORDEGEM: zie nrs. 53, 54, 86, 127, 147, 153, 266, 358, 489, 490, 492, 493.

571. MS. In memoriam Dr. Robert Schockaert. JO., 30, 1984, nr. 119, pp. 14-15.

572. NAAIJKENS (A.). De Fauconniers "molen". LMO., 6, 1984, nr. 8, pp. 60-61.

OOSTERZELE: zie nrs. 55, 86, 153, 185, 266, 280, 480.

573. KERCKHAERT (N.), e.a. Het toeristisch beleid te Oosterzele. FO.VL., 33, 1983, pp. 17-24.

574. ROELS (T.). Historische schets van de koninklijke fanfare "De Vriendenbond". Heem- en oudheidkundige kring Berlare, 1, 1983, nr. 1, pp. 21-31.
575. WEEMAES (F.D.M.). De storm van 27 nov. 1983. ME., 12, 1984, pp. 134-138.

OPBRAKEL: zie nrs. 7, 185, 221, 266, 317, 355.

576. DE PESSEMIER (P.). Zoektocht naar het verdwenen herenhof van Opbrakel. Tr., 14, 1984, nr. 4, pp. 3-16. (Zie ook WO., 1984, nr. 61, pp. 32-43).
577. MORRE (V.). Opbrakel onder de oorlog 1940-45. Tr., 14, 1984, nr. 1, pp. 3-29, nr. 2, pp. 5-19, nr. 3, pp. 3-17, nr. 4, pp. 29-34.

OPHASSELT: zie nrs. 313, 440, 633.

578. DE LELYS (E.). Cobbaert. VS., 20, 1984, p. 403.

ORROIR: zie nrs. 15, 49.

OTTERGEM: zie nrs. 47, 267, 360.

OUTER: zie nrs. 47, 52, 54, 55, 86, 163, 184, 185, 313.

OVERBOELARE: zie nrs. 46, 86, 127, 221, 266, 356.

579. WALTENIER (G.). Les quartiers d'ascendance de Victor Rousseau (1865-1954). IG., 1984, nr. 234, pp. 453-457.

PARIKE: zie nr. 317.

POLLARE: zie nrs. 48, 52, 55, 86, 145, 184, 313, 341, 638.

580. N.N. Klassering Pollare-brug opnieuw ter bespreking. NI., 7, 1984, sept. pp. 7-8.
581. PLETINCKX (J.-P.). E.H. Jan Van Pottelberge, nieuwe pastoor van Pollare. MP., 5, 1984, nr. 1, p. 10.
582. VAN SNICKT (A.). Klokken in de Pollaarse kerktoren. MP., 5, 1984, nr. 3, pp. 1-4.

RESSEGEM: zie nrs. 54, 55, 86, 633.

ROBORST: zie nrs. 236, 313.

RONSE: zie nrs. 17, 51, 53, 54, 55, 72, 86, 94, 158, 159, 188, 222, 263, 312, 313, 314, 317, 350, 356, 361, 411, 476, 479, 638.

583. BACKHOUSE (M.). De Vlaamse vluchtelingenkerk in Sandwich in 1573. Een derde manuscript uit het British Museum. HKGG., 148, 1982, pp. 229-267.
584. CAMBIER (A.). Het altaar en de kapel van de Heilige Anna in de Sint-Hermeskerk. ARI., 33, 1984, pp. 29-34.
585. CAMBIER (A.). Bezoek even het stedelijk museum en de St.-Hermeskrypte A.Z. weekblad, 17, 1984, nr. 27.
586. CAMBIER (A.). Het "buffet" van de Heilige Hermes en de

"buffetarius" in onze middeleeuwse kollegiaal. ARI., 33, 1984, pp. 47-51.
587. CAMBIER (A.). Een of twee laat-middeleeuwse triomfkruisen in de Sint-Hermeskollegiaal te Ronse? ARI., 33, 1984, pp. 63-72.
588. CAMBIER (A.). Enkele merkwaardige dokumenten in verband met de handel van vlas te Ronse in de late middeleeuwen en in verband met de weef- en tapijtnijverheid. ARI., 33, 1984, pp. 53-61.
589. CAMBIER (A.). Onderzoekingen over Cypriaan de Rore's vroegste verblijf in Italië. ARI., 33, 1984, pp. 35-46.
590. CAMBIER (A.). Pieter Titelmans, groot-inkwisiteur, deken van Ronse in Vlaanderen. ARI., 33, 1984, pp. 19-28.
591. CAMBIER (A.). Twee reeksen merkwaardige gewelfsluitstenen en kraagstenen in de Sint-Hermeskollegiaal en -krypte. ARI., 33, 1984, pp. 73-86.
592. DECONINCK (J.). Le château des Nassau à Renaix. ARI., 33, 1984, pp. 97-124.
593. DECONINCK (J.). Thibald prévot de l'église de Renaix et son fils Radulf (1089-1126). ARI., 33, 1984, pp. 87-95.
594. DEMEDTS (A.), e.a. Valère Depauw. Vl., 1984, nr. 202-203, pp. 340-356.
595. DE TOLLENAERE (F.). Nogmaals het lied "van den wagen van Ronse". Vk., 85, 1984, pp. 352-355.
596. DEVOS (E.). Het monasterium van Ronse, 650-880. ARI., 33, 1984, pp. 125-166.
597. DIERKENS-AUBRY (F.). Victor Horta en het huis Carpentier te Ronse. WO., 1984, nr. 60, pp. 28-41.
598. D.R. Fiertel op 17 juni. Vierhonderd jaar St.-Hermesschrijn in Ronse. Het Volk, 7-6-1984. Zie ook: Het Nieuwsblad, 15-21 juni 1984.
599. DUSSART (H.) en GADEYNE (G.). Clementine De Nie (1873-1955), vroedvrouw te Ronse. ARI., 33, 1984, pp. 167-191.
600. HEYSE (M.) en GADEYNE (G.). Textiel te Ronse 1800-1940, een menselijk mirakel. Ronse, 1984, 102 p.
601. KERCKHOVE (W.). Om en bij Dr. O. Decroly. Ronse, 1984, 256 p.
602. LENOIR (Y.). Een bezoek overwaard... de crypte te Ronse. ZVK., 7, 1984, nr. 67, p. 15.
603. LENOIR (Y.). Het (vernieuwde) museum voor folklore en regionale geschiedenis te Ronse. ZVK., 7, 1984, nr. 66, p. 8.

604. N.N. Historiek gemengd Klijpekoor te Ronse. ZVK., 7, 1984, nr. 64, p. 5.
605. N.N. Lambrecht Lambrechts, leraar Nederlands aan de Rijksmiddelbare school te Ronse. ZVK., 7, 1984, nr. 64, pp. 16-17.
606. N.N. Tentoonstelling textiel te Ronse (1800-1940): een menselijk mirakel. Tijdingen uit Leuven, 1984, nr., 82, pp. 20-21.
607. Norbert. Het derde Sint-Hermesschrijn is 400 jaar oud. Plus, 1, 1984, nr. 43, p. 5.
608. Norbert. De dragers van Sint-Hermes. Plus, 1, 1984, nr. 41, p. 5.
609. Norbert. Opgepoetst stedelijk museum weer open. Plus, 1, 1984, nr. 33, p. 8.
610. Norbert. Priesterstraat wordt Museumstraat. Plus 2, 1984; nr. 47, p. 4.
611. Norbert. Sint-Hermes ter ere. De belleman, de voorganger in de Fiertel. Plus, 1, 1984, nr. 42, p. 5.
612. Norbert. Stad herstelt dak van kapel Lorette. Plus, 1, 1984, nr. 41, p. 4.
613. Norbert. 15 jaar knoeien aan Sint-Hermeskerk. Plus, 1, 1984, nr. 25, p. 1 en p. 8.
614. Norbert. Zeg niet "het weeshuis", maar "Home Sint Elisabet", Plus, 1, 1984, nr. 37, p. 14.
615. Robert. Beestige "spelletjes" in het uitroeiingskamp Ellrich. Plus, 2, 1984, nr. 56, p. 24, nr. 57, p. 24, nr. 58, p. 24, nr. 61, p. 24.
616. Robert. Gaston Vandekerkhove in de "Hel van Neuengamme". Plus, 2, 1984, nr. 52, p. 24; nr. 53, p. 24.
617. VAN DE MERCKT (G.). Au grand tour de St.-Hermes (le fiertel) de Renaix. Un quatrième centenaire: 1584-1984. ARI., 33, 1984, pp. 221-227.
618. VAN DE MERCKT (G.). Cécile Waeterloos, une musicienne douée 26-4-1949 - 10-4-1984. ARI., 33, 1984, pp. 211-213.
619. VAN DE MERCKT (G.). Een herinnering aan de oude textielwereld te Ronse 1800-1940. Een merkwaardige tentoonstelling van 7-4-1984 tot 20-5-1984. ARI., 33, 1984, pp. 217-220.
620. VAN DE MERCKT (G.). De muziekwereld te Ronse in rouw. Willy Laemont, een begaafd musicus. 22-4-1936 -11-1-1984. ARI., 33, 1984, pp. 211-213.
621. VAN DE MERCKT (G.). Les traditions qui meurent (5ème série). ARI., 33, 1984, pp. 203-210.

622. VAN DE MERCKT (G.). Voici 40 ans! Jour de la libération! Joies et malheurs! ARI., 33, 1984, pp. 229-231.

ROZEBEKE: zie nrs. 54, 352.

RUIEN: zie nrs. 266, 353, 411, 476.

RUSSEIGNIES: zie nrs. 15, 49, 476, 479.

623. FOUQUART (S.). Van aambeeld tot bisschopsstaf. ZVK., 7, 1984, nr. 65, p. 17 (T. Meerschaert).

SCHELDE: zie nrs. 17, 45, 54, 55.

SCHELDERODE: zie nrs. 54, 55, 153, 280, 515.

SCHELDEWINDEKE: zie nrs. 55, 86, 184, 280, 341, 353, 573.

SCHELLEBELLE: zie nrs. 210, 219, 313, 638.

624. TEMMERMAN (A.). De reuzen van de Verhoogstraat. S., 9, 1984, pp. 31-50, 81-100 (historiek van wijk).

625. VAN DE MEIRSSCHE (G.). Uit het stenen tijdperk, S., 9, 1984, p. 78. (vondst van 2 stenen w.o. pijlpunt).

626. VAN DER EECKEN (G.). Raadsels. S., 9, 1984, pp. 2-17. (over raadsels die te Schellebelle gangbaar zijn of waren).

627. VERSTRAETEN (R.). De terdoodveroordeling van brandstichter Pieter Thoen in 1729. Heem- en oudheidkundige kring Berlare, 2, 1984, nr. 1, pp. 4-10.

SCHENDELBEKE: zie nrs. 48, 55, 221, 356, 633.

SCHOONAARDE: zie nrs. 7, 54, 153, 385, 491, 523.

628. VERSTRAETEN (R.). De familiale kroniek van G. De Maesschalck. TKW., 11, 1984, pp. 21-31.

SCHORISSE: zie nrs. 55, 86, 266, 350, 361, 450.

629. VANMOERKERKE (J.), e.a. Een site uit het middenneoliticum te Schorisse (Maarkedal - O.-Vl.). VOBOV., 1984, nr. 13, pp. 1-32.

SEMMERZAKE: zie nr. 204.

SERSKAMP: zie nrs. 52, 624.

630. FRANCOIS (W.) en MELCKENBEEK (B.). De Norbertinessen van het klooster Tussenbeek. Serskamp, 1983.

631. STROOBANT (M.). Mensen van bij ons. S., 9, 1984, p. 18, 51-52, 80 (verzameling anekdotes).

632. VAN LONDERZELE (P.). Luimige anekdoten en herinneringen uit de oude tijd. Serskamp. P. Van Londerzele, 1981, 159 p.

SINT-ANTELINKS: zie nrs. 48, 55, 266.

633. ROOSE (P.). Het gerestaureerde Van Peteghemorgel te St.-Antelinks. De orgelkunst, 7, 1984, nr. 4, pp. 14-19.

SINT-BLASIUS-BOEKEL: zie nrs. 47, 185, 266, 313.

SINT-DENIJS-BOEKEL: zie nrs. 47, 86, 237, 352.

SINT-GORIKS-OUDENHOVE: zie nrs. 54, 266, 409.

634. H.Z. St.-Gorisklok, een nieuw geluid in levendige parochie. Het Volk, 30-31 mei 1984.

SINT-KORNELIS-HOREBEKE: zie nrs. 55, 188, 237, 266.

635. Philippe. Joseph en Karel De la Croix. Plus, 2, 1984, nr. 57, p. 4.

636. N.N. Kleinste parochie van Horebeke dankt naam aan Sint-Cornelius. Het Volk, 6-6-1984.

SINT-LIEVENS-ESSE: zie nrs. 54, 86, 163, 185, 266, 633.

SINT-LIEVENS-HOUTEM: zie nrs. 53, 127, 266, 280.

637. COURTEAUX (F.). Georges Chastellain. VVAK., 11, 1984, pp. 98-100.

638. POTVLIEGHE (G.). Het gerestaureerde Van Peteghemorgel te St.-Lievens-Houtem. De orgelkunst, 7, 1984, nr. 1, pp. 11-20.

639. S. De oudste molenvermeldingen te St.-Lievens-Houtem. ME., 12, 1984, p. 164.

SINT-MARIA-HOREBEKE: zie nrs. 86, 289.

SINT-MARIA-LATEM: zie nrs. 47, 194.

SINT-MARIA-LIERDE: zie nrs. 47, 138, 317, 353.

640. MORRE (V.). De Eeckenmolen te St.-Maria-Lierde. Tr., 14, 1984, nr. 4, pp. 21-27.

SINT-MARIA-OUDENHOVE: zie nrs. 53, 54, 86, 127, 185, 353, 633,

SINT-MARTENS-LIERDE: zie nrs. 40, 55, 221, 266, 313, 450.

641. GERITS (J.). In memoriam Charles De Clercq (1904-1983). OH., 38, 1984, p. 28.

642. GOEMINNE (L.). De oudst gekende ijzeren molenroeden in België. ME., 12, 1984, p. 356.

643. HENDRICKX (F.), e.a. De Kartuizers en hun klooster te Zelem. Catalogus van de tentoonstelling te Diest n.a.v. het negende eeuwfeest van de Orde (1084-1984). Dl. VII van de Dietsche Cronycke. Diest, 1984, 310 p. Veelvuldig wordt de kartuis van St.-Martens-Lierde en die van Herne behandeld.

SMEEREBBE-VLOERZEGEM: zie nrs. 52, 138, 313.

SMETLEDE: zie nrs. 47, 86.

STEENHUIZE-WIJNHUIZE: zie nrs. 53, 86, 138, 188, 266, 633.

644. LOOTENS (C.). De familie De Seille te Bellem en te Slei-

dinge. Land van de Woestijne, 7, 1984, nr. 2, pp. 36-40.

645. VAN DEN EECKHOUT (J.-M.). La principauté de Steenhuyse. P., 1984, nr. 230, pp. 81-94, nr. 233, pp. 273-74.

STRIJPEN: zie nrs. 54, 127, 138, 188, 313.

TERALFENE: zie nrs. 24, 153, 184, 363, 364.

VELZEKE: zie nrs. 47, 52, 54, 86, 163, 185, 187, 188, 204, 269, 287, 313, 352, 355, 356, 411, 638, 669.

646. DE LANGE (S.). Het Gallo-Romeinse Velzeke verrijst. ZVK., 7, 1984, nr. 65, p. 13.

647. N.N. Het Gallo-Romeinse Velzeke verrijst opnieuw uit zijn eeuwenoude grondvesten. VA., 46, 1984, nr. 10, p. 8; nr. 11, p. 8.

648. N.N. 25 jaar Ontvoogding. VA., 46, 1984, nr. 42, p. 8 (toneelmaatschappij).

VIANE: zie nrs. 70, 86, 127, 205.

649. N.N. Het kasteel van Viane. SN., 1984, nr. 42, 2de kwartaal, pp. 20-21.

VLEKKEM: zie nrs. 267, 288, 360.

VLIERZELE: zie nrs. 28, 127, 266, 313, 406.

VOLKEGEM: zie nrs. 156, 194, 313.

VOORDE: zie nrs. 48, 52, 86, 633.

VURSTE: zie nrs. 47, 218.

650. TANGHE (J.). Onze kwartierstaat: Delfien Vanhaute, VS., 20, 1984, pp. 101-105.

WAARBEKE: zie nr. 48.

WANZELE: zie nrs. 52, 219, 314.

WELDEN: zie nrs. 148, 156, 390.

WELLE: zie nrs. 86, 127, 138, 266, 281, 364.

WESTREM: zie nr. 313.

WICHELEN: zie nrs. 7, 54, 86, 185, 313, 314, 332, 385, 491, 627, 628.

651. DE BECKER (A.). Mijn voorouders, een Wichels Schippersgeslacht. Museumnieuws, periodieke uitgave van het scheepvaartmuseum Baasrode, 1, 1984, nr. 1.

652. DE MAESSCHALCK (G.). Herinneringen aan een goede vriend "Karel Leys". TKW., 11, 1984, pp. 11-17.

653. DE WILDE (T.). Het A.C.W. te Wichelen. TKW., 11, 1984, pp. 32-49. (lokale partij te Wichelen).

654. HUYLEBROECK (M.). Geschiedenis van de oudste wielerclub van Wichelen: "De Grysollevrienden". TKW., 11,

1984, pp. 106-110.

655. HUYS (P.). Oude molenvermeldingen in de streek van St.-Niklaas en Dendermonde (13e-15e eeuw). ME., 12, 1984, pp. 306-307.

656. JIERS (J.). Verbroedering uitgeweken Wichelaars. TKW., 11, 1984, pp. 123-125.

657. MATTHYS (P.). Het toneelleven te Wichelen. TKW., 11, 1984, pp. 111-122.

658. RASSCHAERT (A.). De brug tussen 25 jaar politiek leven te Wichelen. TKW., 11, 1984, pp. 50-105. (politiek te Wichelen, met verkiezingsuitslagen).

659. RUYS (R.). Een valse "doctor medicinae" uit Wichelen te Hulst in 1747. TKW., 11, 1984, pp. 145-151.

660. RUYS (R.). 25 jaar heemkundige kring te Wichelen. TKW., 11, 1984, pp. 126-139.

661. VERSTRAETEN (R.). Ten huize van wijlen Petrus Beelaert. Heem- en oudheidkundige kring Berlare, 1, 1983, nr. 2, pp. 17-22.

WIEZE: zie nrs. 54, 86, 288, 313, 385.

662. MS. In memoriam Dr. Maurits De Hauwere, JO., 30, 1984, nr. 119, pp. 10-11.

663. N.N. Viering in twee schuifkens. Kwarteeuw VVV-Wieze. VP., 1.6.1984.

WOUBRECHTEGEM: zie nrs. 45, 48, 55, 163, 313, 633.

ZANDBERGEN: zie nrs. 48, 86, 633.

ZARLARDINGE: zie nrs. 47, 48, 185, 266.

ZEGELSEM: zie nrs. 86, 262, 266, 317, 532.

664. HOECKMAN (L.). Briedze. Z.N., 44, 1984, nr. 3 (Francis Verstraeten).

665. HOECKMAN (L.). De processie. Z.N., 44, 1984, nr. 1.

666. Parochie St.-Ursmarus. Kerkfabriek Zegelsem, 1983, 168 p.

ZONNEGEM: zie nr. 127.

ZOTTEGEM: zie nrs. 7, 45, 53, 54, 86, 127, 163, 184, 185, 222, 266, 290, 431.

667. DECROOCK (V.). Gemeentearchief van Zottegem. VA., 46, 1984, nr. 49, p. 3.

668. DEZUTTER (W.P.), e.a. Volkskunde in Vlaanderen. Huldeboek Renaat Van der Linden. Brugge, Van de Wiele, p.v.b.a., 1984, 216 p.

669. N.N. Zottegem bouwt een nieuw archeologisch museum. VA., 46, 1984, nr. 39, p. 5.

ZULZEKE: zie nrs. 266, 361.
670. Frans. Het Zulzeeks kerkorgel. Plus, 1, 1984, nr. 26, p. 1 en p. 3.
ZWALM: zie nr. 152.

BOEKBESPREKING

KIECKENS (L.) en UYTTERSPROT (C.). *De catharinisten in de negentiende en twintigste eeuw.* Aalst, H. Lefèvrestraat 2, 1984, 274. p.

Twee eerbiedwaardige zeventigers in de Kamer vergrijsd, hebben voor de Aalsterse gemeenschap een degelijk en overvloedig documentrijk boek geschreven, dat een grote leemte in de Aalsterse geschiedenis opvult. Twee eeuwen vulgariserend historisch wel en wee van de oudste en toonaangevende toneelvereniging van het Land van Aalst.
Wie belangstelling heeft voor het Aalsterse toneelgebeuren zal spoedig geboeid zijn, al is de trant sober gehouden, maar zeer verrijkend voor de toneelbeoefenaar. Te meer daar 249 voetnoten de nieuwsgierige lezenden zullen informeren, waaronder ongeveer 130 biografische nota's over Catharinisten en personen uit de toneelwereld, aangevuld met beknopte overzichten over zustermaatschappijen aan de hand van gepubliceerde brochuren. 17 bijlagen in oorspronkelijke uitgave zijn een verdere bron tot studie en vergelijking. De registers bevatten ruim 1520 namen welke het weervinden vergemakkelijken, waarbij een aanduiding als lid van de Kamer en verwijzing naar een biografie niet ontbreken. Een indrukwekkende lijst van gespeelde toneelstukken met data, aantal vertoningen, aard en regisseur vanaf 22.01.1883 tot 13.04.1984 samen met de twee literatuurlijsten tonen ons de veelzijdigheid van het repertorium en de geraadpleegde werken.

Leo Fosselle

HET LAND VAN AALST —
REEDS VERSCHENEN JAARGANGEN.

Reeds verschenen jaargangen worden verkocht à 400,- fr. per volledige jaargang of à 75,- fr. per los nummer.

De verzending gebeurt na storting van het verschuldigde bedrag op rekening nummer 001-0561340-77 van "Het Land van Aalst, Oude Jaargangen" Eikstraat 50, 9300 Aalst.

Alle jaargangen zijn nog in voorraad, uitgezonderd de onderstaande, waarvan nog slechts de aangeduide nummers beschikbaar zijn :

1949 (1) : uitgeput.
1950 (2) : nummers 1-2-3
1951 (3) : uitgeput.
1952 (4) : nummers 2-3-4-5-6
1953 (5) : uitgeput.
1954 (6) : nummers 2-3-4-5-6
1959 (11) : nummers 3-4
1960 (12) : nummers 2-3-4-5-6
1961 (13) : nummers 2-3-4-5-6
1962 (14) : nummers 2-3-4-5-6
1965 (17) : nummers 1-2-5-6
1966 (18) : nummers 1-4-5-6
1967 (19) : nummers 1-2-5-6
1976 (28) : nummers 1-3-4
1977 (29) : nummers 1-2-4-5-6
1979 (31) : nummers 1-2-4-5-6
1983 (35) : nummers 2-3-4-5-6

Volgende overdrukken zijn nog beschikbaar :

Frans Couck : Familie Sonck te Denderleeuw en aanverwante Families - 1960 - 25,- fr.

Marcel Cornelis : Buitenpoortersboeken van Geraardsbergen - Genaaid : 600,- fr. — Gebonden : 750,- fr.

J. de Brouwer : Bijdrage tot de geschiedenis van de kerkelijke instellingen... in Het Land van Aalst tussen 1621 en 1796. 5 dln (nog 3 ex. in voorraad en voorts enkele onvolledige reeksen) 2.000,- fr.

Van J. de Brouwer zijn er nog diverse themanummers voorradig (Impe, Haaltert, Pollare...).

HET LAND VAN AALST

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

Ere-Voorzitters : F. Courteaux
L. De Rijck

Ere-Bestuurslid : A. Van Lil,
initiatiefnemer en medestichter

Voorzitter : L. Robijns

Ondervoorzitter : H. Van Isterdael

Beheerder : G. Van Bockstaele, Bevegemstraat 14, 9620 Zottegem
Tel. (091) 60 19 04

Redactiesecretaris : S. De Lange

Verslaggever : B. Boel

Archivaris - Bibliotecaris : C. Uyttersprot

Public-relations : M. Cock

Redactieadres, recensie, en bestellingen van oude jaargangen :
Cl. Uyttersprot, Eikstraat 50, 9300 Aalst.

Het tijdschrift wordt uitgegeven met de steun van de Vlaamse Gemeenschap, het Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen en de stad Aalst.

Prijs voor het Jaarabonnement :

Voor leden : 350 fr., steunende leden : 600 fr. en ereleden 1.200 fr. te storten op P.C.R. 000-0586911-61 «Het Land van Aalst», Bevegemstraat 14, 9620 Zottegem.

INHOUD NUMMER 2 - 1985

L.D. RIJCK, Een sociaal onderzoek door de kamer van Koophandel te Aalst. (1846-'48) 57 - 59

G. VAN BOCKSTAELE, Milieuverontreiniging en werkverschaffing te Viane. 60

L. VANDEVELDE, Middeleeuwse spotnamen 61 - 62

J. DE BROUWER, Rekening bij het overlijden van de pastoor van Aspelare (1647). 63 - 64

A. VAN LIL, Een ongelukkige Kanunnik te Aalst 65 - 68

Taaltoestanden in de gemeenteraad van Zottegem anno 1796 68

BIBLIOGRAFIE 1984 69 - 120

BOEKBESPREKING 120